

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Mateřská škola Brandýsek, okres Kladno

Slánská 36, 273 41 Brandýsek

Identifikátor školy: 600 044 343

Termín konání inspekce: 19. až 23. leden 2004

Čj.:	b2-1007/04-5067
Signatura:	kb3zx115

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole v českém jazyce, matematice, prvouce, přírodovědě, vlastivědě, chemii, fyzice, občanské výchově a tělesné výchově vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině ke dni inspekce,
- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům ke dni inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole v českém jazyce, matematice, prvouce, přírodovědě, vlastivědě, chemii, fyzice, občanské výchově a tělesné výchově vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole v českém jazyce, matematice, prvouce, přírodovědě, vlastivědě, chemii, fyzice, občanské výchově a tělesné výchově vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
- ❖ průběhu výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině ke dni inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům ke dni inspekce,
- ❖ tematické zjišťování v oblasti začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí a první pomoci do vzdělávacího programu v kalendářním roce 2003,
- ❖ rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání ve školním roce 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Brandýsek, okres Kladno pracuje jako příspěvková organizace. Sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a jídelnu základní školy. Jejím zřizovatelem je obec Brandýsek (adresa: Slánská 62, 273 41 Brandýsek). Základní škola využívá mimo hlavní budovu ještě další učebny, které jsou umístěny ve dvou nedalekých budovách. Na vzdálenějším odloučeném pracovišti (adresa: U Mateřské školy 202, 273 41 Brandýsek) sídlí mateřská škola. Základní škola je úplná škola s prvním až devátým ročníkem (kapacita 400 žáků). Ve školním roce 2003/2004 má patnáct tříd a 329 žáků. Kromě místních žáků navštěvují základní školu žáci dojíždějící ze šesti obcí. Školní družina (kapacita 50 žáků) má dvě oddělení, v nichž je zapsáno 50 žáků. Mateřská škola (kapacita 54 dětí) je dvoutřídní. K docházce je přihlášeno 51 dítě. Převládá skupina pětiletých a čtyřletých dětí (celkem 37), jedno dítě má odklad povinné školní docházky a pět jich dochází pouze pět dní v měsíci. Do mateřské školy chodí děti bydlící nejen v místě, ale i v okolních obcích. Stravování dětí je zajištěno donáškou hotové stravy z jídelny základní školy (kapacita 220 jídel).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ

ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitel školy má příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku chemie a základů zemědělské výroby. Ve školním roce 2003/2004 vyučuje přírodovědu (ve třídě V. B) a praktické činnosti (čtyři skupiny žáků ze šestého až devátého ročníku).

Na prvním stupni zajišťuje výuku českého jazyka šest učitelek, výuku matematiky sedm. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Předměty prvouka, přírodověda a vlastivěda zabezpečuje šest vyučujících s odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilostí. Český jazyk na druhém stupni vyučují tři kvalifikované učitelky. Výuka matematiky na druhém stupni je vedena zkušenými učitelkami s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Předmět občanská výchova je zabezpečen dvěma kvalifikovanými učitelkami, z nichž jedna má minimální pedagogické zkušenosti. Chemii vyučuje kvalifikovaná učitelka, fyziku jednak zkušená učitelka s předepsanou kvalifikací, jednak nekvalifikovaný učitel s krátkou pedagogickou praxí na základní škole. Pro výuku tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy nejsou ve škole vytvořeny dobré personální podmínky. Ze čtyř pedagogů vyučujících tělesné výchově na druhém stupni jsou tři bez odborné a pedagogické způsobilosti, ti zajišťují šedesát šest procent výuky tohoto předmětu (sedmdesát pět procent ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy).

Výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině zajišťuje vedoucí vychovatelka s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí a jedna vychovatelka bez požadované pedagogické způsobilosti (s polovičním úvazkem).

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole zabezpečují v celodenním provozu tři učitelky s celkovým součtem 2,50 pracovních úvazků. Dvě učitelky mají příslušnou kvalifikaci a dlouholeté praktické zkušenosti. Jedna učitelka (s úvazkem 0,50) je bez odborné a pedagogické způsobilosti, v této funkci však pracuje v mateřské škole šest let. Pracovní kolektiv je stabilní a funkčně spolupracující, zajišťuje plynulý provoz a realizaci vzdělávání a výchovy.

Ředitel při sestavování skladby úvazků vyučujících přihlíží nejen k jejich odbornému zaměření a pedagogickým zkušenostem, ale i k potřebám školy. Stanovené úvazky vychovatelek školní družiny a učitelek mateřské školy odpovídají současnému provozu těchto zařízení i počtu zapsaných dětí.

Funkci výchovné poradkyně šestým rokem vykonává zkušená učitelka s odpovídající pedagogickou a odbornou způsobilostí. Neabsolvovala však příslušné kvalifikační studium pro výchovné poradenství. Vzhledem k počtu žáků základní školy je její přímá vyučovací povinnost snížena o tři hodiny týdně v souladu s příslušným předpisem.

Organizační struktura Základní školy a Mateřské školy Brandýsek, okres Kladno je jednoduchá a umožňuje fungování jejich jednotlivých součástí. Statutárním orgánem je ředitel, který si většinu kompetencí ponechal pro sebe. Písemně stanovil povinnosti pro svou zástupkyni. Řízení mateřské školy s plněním povinností vedoucího pracovníka zajišťuje od vzniku právního subjektu v roce 1994 kvalifikovaná učitelka (snížený úvazek 24 hodiny přímé výchovné práce). Aktuální a jednoznačné delegování jejich kompetencí ředitelem nebylo doloženo. Pracovní doba učitelek mateřské školy je v rámci celodenního provozu stanovena účelně. Souběžné působení učitelek je umožněno v době pobytu dětí venku a při náročnější organizaci dalších aktivit, částečně i při dopoledních řízených skupinových činnostech. Organizační struktura mateřské školy je vymezena a v praxi funguje. Předložené dokumenty *Rámcový plán* pro školní rok 2003/2004, *Provozní řád*, *Řád školy*, *Harmonogram služeb*, *Pracovní náplně* (zpracovány pouze pro školnici a souběžně pro učitelku – provozní pracovníci) obsahují zásadní, ale ne zcela úplné informace k vnitřní organizaci provozu a jeho personálnímu zabezpečení. Rodičům

poskytují důležité pokyny směřující k bezproblémové docházce dětí a spolupráci s mateřskou školou. Zpracování je převážně správné, vychází z obecně platných dokumentů pro předškolní zařízení (např. vyhláška č. 35/1992 Sb., o mateřských školách). Formálně není *Řád školy* zcela vyvážený v uváděných povinnostech a právech rodičů, ve skutečnosti jsou práva rodičů umožněna a realizována v širší nabídce, než je uvedeno ve zveřejněné písemné podobě tohoto dokumentu. Některé dokumenty nejsou opatřeny datem platnosti, podpisem odpovědného pracovníka ani prokazatelně projednány.

Škola má vytvořen běžný informační systém. Vnitřní přenos informací se opírá o osobní jednání ředitele, jeho zástupkyně a vedoucí učitelky s pracovníky školy. Ke zveřejňování úkolů důležitých pro chod organizace nebo zpráv dlouhodobějšího charakteru slouží nástěnky. Operativně jsou využívány oběžníky nebo telefonické rozhovory. Zásadní informace jsou předávány na jednáních pedagogické rady nebo provozních porad.

Poradními orgány jsou především pedagogická rada, metodické sdružení prvního stupně a předmětové komise. Ve škole není ustanoven žákovský poradní orgán, žáci tak nemají možnost aktivně spolurozhodovat o školním dění. Při jednáních pedagogické rady se řeší otázky vzdělávání a chování žáků, různé organizační záležitosti, jsou projednávána obecná zjištění z kontrolní a hospitační činnosti aj.

Metodické sdružení pro první stupeň a předmětové komise (např. českého jazyka, společenských věd, přírodních věd, tělesné výchovy) jednají obvykle dvakrát až čtyřikrát v průběhu školního roku za přítomnosti ředitele a zástupkyně. Zabývají se organizačními záležitostmi (tj. příprava zápisu do prvního ročníku, zajištění plavání, návštěvy kulturních představení, vybavení jednotlivých ročníků učebními texty), sestavováním časových tematických plánů, přístupy k výuce integrovaných žáků, plány exkurzí, hodnocení výsledků soutěží, využíváním knižního fondu školní knihovny, zaměřují se na spolupráci s předškolními zařízeními v okolí základní školy a na výměnu zkušeností pedagogických pracovníků, dochází zde k předávání informací ze vzdělávacích akcí. Metodické sdružení neřeší problematiku plnění osnov a návaznosti učiva zejména v předmětech prvouka, vlastivěda a přírodověda v prvním až pátém ročníku, právě v této oblasti byly shledány nedostatky. Komise přírodních věd také projednává otázky pedagogické a didaktické. Ze zhlédnutých hodin matematiky a fyziky je patrný velmi malý vliv této činnosti na ostatní pedagogy. Přesto jsou např. ve výuce fyziky patrné rezervy v plnění doporučených laboratorních prací. Předmětová komise tělesné výchovy se schází pouze jedenkrát v průběhu školního roku. Systém vedení nekvalifikovaných učitelů není zaveden. Metodické vedení bylo v minulém roce poskytnuto pouze začínajícímu učiteli ze strany ředitele školy, který však v současné době tento předmět nevyučuje. V minulém školním roce tento učitel absolvoval několik následových hodin u nekvalifikovaného učitele, což mělo pro jeho práci jen malý přínos. Metodické orgány věnují celkově malý prostor oblasti metodické činnosti, evaluace školy a kvality plánování učiva.

Důležité informace pro chod mateřské školy jsou předmětem jednání pedagogických a provozně-pedagogických porad (doložené záznamy ze srpna a listopadu 2003). Pedagogická problematika je v nich ale zaznamenána nedostatečně, analyzování výchovně-vzdělávacího procesu a jeho výsledků není zcela funkční (např. hodnocení školního roku 2002/2003). Funkčně je poradní orgán využit především k aktuálnímu informování zaměstnanců o plánovaných akcích a jejich personálním, finančním a organizačním zabezpečení, zčásti funguje i metodicky, ve smyslu přenosu novinek v oblasti předškolního vzdělávání a konzultací individuálních poznatků při tvorbě vzdělávacího programu.

Vedení zaměstnanců základní školy a školní družiny probíhá převážně formou motivace k dalšímu vzdělávání a nabídkami vzdělávacích akcí, jichž se někteří učitelé zúčastňují. Vedení

provozních zaměstnanců je v kompetenci ředitele školy, který sám provádí prakticky denně jejich kontrolu.

Vedení zaměstnanců mateřské školy směřuje k zajištění plynulého chodu a vytváření všestranně dobrých podmínek a je realizováno zejména každodenní a otevřenou komunikací mezi učitelkami. Vzájemné vztahy pracovníků jsou demokratické a kolegiální, s funkčním využitím přenosu individuálních zkušeností a osobními konzultacemi pro nekvalifikovanou učitelku.

Péče o začínající nebo nekvalifikované pedagogy není na kvalitní úrovni. Na škole působí celkem pět nekvalifikovaných učitelů, z nichž dva vyučují druhým rokem. Všichni mají své uvádějící učitele, se kterými spolupracují. Jedna kvalifikovaná učitelka v době inspekce vyučovala teprve jeden měsíc a nemá stanoveného uvádějícího učitele. V současné době využívají tyto pedagogové možnost příležitostných konzultací se zkušenějšími kolegy. Účinnost pomoci začínajícímu nekvalifikovanému vyučujícímu fyziky je vzhledem k inspekčním zjištěním prozatím nízká. Akcí DVPP, které by byly zaměřeny na didaktiku fyziky, se nekvalifikovaný učitel předmětu nezúčastňuje. U jedné z vychovatelek bez pedagogické způsobilosti, která vykonává pedagogickou činnost druhým rokem, není ustanoven zkušený pedagog, který by ji metodicky a odborně vedl. Vychovatelka získává nové poznatky svojí vlastní iniciativou a zájmem. Doposud nenavštívila ani žádné další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na mimoškolní činnost.

Hospitační činnost dvoučlenného vedení se řídí ročním plánem, v němž mají rozdělené hospitace podle předmětů. Přesto ředitel školy se zástupkyní provádějí většinou společné hospitace, ve kterých se zaměřují zejména na činnost nekvalifikovaných učitelů. Pokud jsou z hospitací pořizovány záznamy, postihují nejen průběh hodiny, ale i metodická doporučení. U některých učitelů hospitace neproběhly. Při kontrolní činnosti sleduje vedení školy především provozní a administrativní záležitosti, které přímo či nepřímo souvisejí s výchovnou prací. Denně je kontrolováno dodržování dozorů, namátkově pak žákovské knížky aj. Celkově je kontrola účinná jen zčásti.

Kontrolní činnost v mateřské škole je zaměřena na plnění povinností všech zaměstnanců, vedoucí učitelka ji vykonává průběžně a aktuálně přijímá potřebná opatření. Z uskutečněných hospitací a následných rozborů pedagogické práce učitelek při inspekci je zřejmá její dobrá odborná zdatnost a znalost kvalit jednotlivých učitelek, které se odráží v jejich profesionální úrovni a dobré orientaci v předškolní problematice.

Ředitel si uvědomuje nedostatky v oblasti personálního zabezpečení výuky, ale nedaří se mu je řešit. V konkrétních podmínkách obce a regionu není oblast plánování personálního zajištění výchovy a vzdělávání jednoduchá.

V *Rámcovém plánu* mateřské školy jsou uvedeny ve velmi obecné rovině úkoly v oblasti personální, tj. i kontrolní a hospitační činnost. Její zaměření na jednotlivé aspekty práce učitelek je praktickou činností naplňováno, ale získané poznatky neposkytují dostatečné informace pro účinnou zpětnou vazbu a s *Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání* (dále v textu RVP PV) souvisí přijaté závěry spíše okrajově.

Ve školním roce 2002/2003 osm učitelů absolvovalo školení počítačové gramotnosti. Pouze někteří z nich však využívají výpočetní techniku při výchovně-vzdělávací práci či při administrativní činnosti. V tomto školním roce někteří pokračují v kurzu pro pokročilé.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy v letošním školním roce není smluvně zajištěno a konkretizováno v plánu, uplatňuje se především individuální forma studia literatury dostupné v učitelské knihovně mateřské školy. V minulém školním roce absolvovala část učitelek semináře k RVP PV. Získané poznatky učitelky postupně uplatňují ve vlastní práci především při tvorbě školního vzdělávacího programu a třídních plánů. Evaluace

vzdělávacího procesu je realizována stručným zhodnocením vztahujícím se k tematickému okruhu v třídních plánech, ale převážně pouze ve vztahu k výsledkům dosahovaným dětmi. Hlubší sebereflexe učitelek nemá stanoveny kritériální ukazatele a většinou chybí.

Vedení školy se méně zaměřuje na funkční analýzu pracovních činností se systematickým hodnocením. V této souvislosti probíhá i formální hodnocení kvality práce zaměstnanců základní školy. Ředitel školy má stanovená kritéria pro hodnocení zaměstnanců, nevyvíjí však dostatečný vliv na jejich profesní růst. Slabším místem je sebeevaluace pracovníků - jako stálý a systémový prvek nebyla zaznamenána.

Funkčně stanovená kritéria hodnocení zaměstnanců mateřské školy jsou projednána a diferencovaně využívána pro udělování nadtarifních složek platu.

Personální podmínky v základní škole, ve školní družině a v mateřské škole jsou celkově hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Provozu základní školy slouží tři dvoupodlažní budovy situované v centru obce. Mateřská škola využívá samostatný areál při okraji zástavby. Objekty základní školy jsou různého stáří a prostředí v nich je rozdílné. V hlavní budově (označení A) je několik kmenových učeben pro třídy druhého stupně a jednoho pátého ročníku, ředitelna, sborovna, počítačová pracovna a školní kuchyně s jídelnou. Chodby a schodiště jsou porůznu vyzdobeny žákovskými pracemi a rozličnými předměty, celkově však vzhledem ke stavu nástřiků či malby stěn nepůsobí příliš estetickým dojmem. Také učebny vyžadují úpravu stěn a poškozených obkladů. Pěkné prostředí je v počítačové pracovně a v jídelně. Nedaleko školy je menší hřiště se základním vybavením a další budova (označení B) užívaná třídami druhého stupně a jednoho pátého ročníku. Společné prostory a některé třídy vyžadují i zde úpravy. Dvě učebny již byly modernizovány, investovat je třeba do adaptace pracovny fyziky. Další místnost, rozdělená na učebnu VI. A třídy a menší počítačovou pracovnu, neposkytuje žákům dostatek prostoru. V obou uvedených objektech je řada tříd vybavena starším, často poškozeným žákovským nábytkem. Ve dvoře je posilovna využívaná při výuce tělesné výchovy. Třetí, poměrně zachovalá budova (označení C), je určena pro třídy prvního až čtvrtého ročníku. V této budově je zřízena ze sklepních prostor malá tělocvična; v přízemí jsou čtyři učebny, z toho dvě pro školní družinu; v prvním patře se nacházejí tři učebny, sborovna a kabinet pomůcek. Chodby jsou vyzdobeny žákovskými pracemi, kobercem s polštáři a pokojovými květinami. Zde je zařízení a vybavení učeben z estetického hlediska a podnětnosti pro výuku většinou na dobré úrovni. Mateřská škola využívá pavilónový komplex tvořený budovou s přízemním a suterénním podlažím, ve kterých jsou umístěny dvě třídy se sociálním a hygienickým zázemím pro děti, dvě šatny, samostatná tělocvična, četné skladové prostory, prostorná kuchyně pro přípravu a vydávání stravy dětem, ředitelna, sborovna a hygienické zařízení pro zaměstnance, provozní místnost a mandl pro vlastní potřebu školy. V suterénu budovy je umístěna ještě obecní knihovna a soukromý byt oddělený vlastním vchodem od mateřské školy. V roce 2003 prošla část budovy rozsáhlou rekonstrukcí. Byla provedena kompletní výměna oken a podlahové krytiny (linoleum a koberec), třídy byly vymalovány a do oken nainstalovány žaluzie. Další opravy a údržbu (včetně efektivního využívání) vyžadují zejména suterénní prostory. Zahrada u mateřské školy není převážně využívána z důvodu nekomplexní údržby. Pro potřeby dětí je pravidelně a funkčně využita prostorná a oplocená zahrada v bezprostřední

blízkosti mateřské školy. Pěkné přírodní prostředí, členitý terén, dobrá vybavenost zahradním nábytkem, pro aktivity sportovní i hrové poskytují dětem velmi dobré podmínky a učitelkám umožňují plnit také vzdělávací cíle. Příroda v blízkém okolí mateřské školy určuje i jeden z důležitých aspektů práce učitelek i cíle dlouhodobé koncepce zaměřené na rozvoj poznatků o přírodě, vztahu dětí k přírodnímu prostředí a jeho ochraně. Prostory mateřské školy jsou udržovány v čistotě a pořádku. Prostorové podmínky mateřské školy jsou pro celodenní pobyt zapsaných dětí velmi dobré. Vstupní prostory pro rodiče jsou tematicky vyzdobeny společnými pracemi dětí (zimní období) a část jejich individuálních prací je umístěna také v šatnách.

Základní škola vykazuje tři odborné pracovny. Vybavení a zařízení odborné pracovny chemie se až na výjimky téměř neliší od běžných tříd. Jedna počítačová učebna byla zařízena v rámci projektu Internet do škol, ve druhé jsou počítače získané z vlastních zdrojů. Škola nemá samostatné prostory pro školní knihovnu. Její fond je částečně uložen ve sborovně v budově C a v kmenové třídě IX. B v budově A. Průběžně je doplňován odbornými publikacemi a knihami z umělecké literatury. Poskytuje služby žákům i pedagogům. Výuka sledovaných předmětů v prvním až čtvrtém ročníku probíhá v kmenových třídách, které se nachází v budově C. Jejich zařízení a vybavení je z estetického hlediska a podnětnosti pro výuku většinou na dobré úrovni. Některé učebny jsou spojeny s hernou, kde je koberec, který je o přestávkách i při výuce využíván. Výuka žáků pátého ročníku probíhá v budovách A a B, kde jsou umístěny učebny pro žáky druhého stupně. Vybavení v těchto dvou třídách je pro výuku předmětů prvního stupně (zvláště přírodovědy a vlastivědy) málo podnětné. Kromě jedné učebny pátého ročníku, která je nově zrekonstruována, jsou všechny ostatní vybaveny starším žakovským nábytkem. Ve třídách jsou nainstalovány žaluzie a funkčně používány.

Český jazyk a matematika na druhém stupni, občanská výchova a některé hodiny fyziky probíhají v kmenových učebnách, jejichž podnětnost je pro výuku minimální. Většina tříd je zanedbaná i z hlediska estetické výzdoby (např. nevymalované prostory, poničené stěny, chybí aktualizace učiva apod.). Žakovský nábytek je ve většině tříd značně poškozený, často nerespektuje antropometrické předpoklady žáků. V jedné málo prostorné třídě (VI. A) je u společného stolu deset žáků, kterým chybí dostatek pracovní plochy, většinou sedí po celou vyučovací jednotku bokem k vyučujícím, což vede k jednostrannému zatížení organismu. Pro výuku tělesné výchovy slouží školní asfaltové hřiště a malá cvičebna (s rozměry klasické třídy) vzniklá rekonstrukcí neúčelových prostor. Obecní úřad škole zapůjčuje tělocvičnu s rozměry cca 10 x 18 metrů, posilovnu s posilovacími stroji a fotbalové hřiště, jež je využíváno pouze dvakrát v týdnu při spojených dvou hodinách tělesné výchovy ve třídách s rozšířeným vyučováním výše uváděného předmětu. Většina hodin tělesné výchovy zvláště u hochů je realizována na zmiňovaném hřišti, které je vzhledem k tvrdému povrchu méně vhodné pro zdravý fyzický vývoj žáků. Tělocvična je využívána především pro výuku děvčat. Ta je standardně vybavena gymnastickým nářadím. Chybí zde konstrukce pro šplh, nefunkční je konstrukce hrazdy. Technické uspořádání částečně omezuje možnost trénovat odbíjenou a košíkovou. Posilovna a cvičebna je využívána v případě nepříznivého počasí, prvně jmenovanou místnost není možné vzhledem k věku žáků a jejich fyzickým předpokladům pravidelně využívat, druhá poskytuje nepodnětné prostředí.

Tělocvična mateřské školy je velmi dobře vybavena sportovním nářadím a náčiním (např. žebřinami, lavičkou, bednou na přeskok, trampolínou, žíněnkami, gymnastickými míči, lany, drobným náčiním atd.), klavírem, divadelní scénou a ve vzdělávacím procesu je efektivně využívána zejména se skupinou starších dětí k tělovýchovným aktivitám. Všechny děti v tělocvičně mohou také sledovat dramatické scénky, divadelní představení a účastnit se besídek a dalších akcí i pro rodiče.

Pro činnost školní družiny jsou vyhrazeny dvě samostatné místnosti, z nichž jedna je plně vyhovující, druhá v porovnání s počtem zapsaných žáků je menší, chybí prostor pro odpočinek. Během relaxačních činností a při nepříznivém počasí jsou využívány i prostory přilehlé chodby a cvičebna.

Mateřská škola má pro svou výchovně-vzdělávací práci dvě třídy, v nichž výrazně chybí estetická a podnětná výzdoba s bohatou prezentací prací dětí a učitelek. Nejsou zde umístěny (kromě několika obrazů) další interiérové prvky, které by vkusně dotvářely dětské prostředí. Vybavení tříd dětským a úložným nábytkem je převážně původní, podle možností udržované a stále funkční. Většina skříněk na hračky, pomůcky, pracovní a výtvarný materiál je uzavřená a nenabízí dětem výběr a motivaci „pohledem“. Výška skříněk však dětem dobře vyhovuje a umožňuje jim i výběr podle vlastního přání. Tematické hrové koutky ve třídách postrádají bohatší vybavenost, např. kuchyňka, obchod, kadeřnictví.

Pro výuku sledovaných předmětů vybavila základní škola žáky učebnicemi převážně z jedné vydavatelské řady a rozličnými pracovními texty.

Materiální podmínky pro výuku českého jazyka a matematiky na prvním stupni jsou celkově dobré. K dispozici jsou nástěnné tabule s jazykovými přehledy, kartotéka slov a písmen, demonstrační kostky s písmeny, písmena vyrobená z textilie, Pravidla českého pravopisu. Pro výuku matematiky lze využívat především nástěnné tabule s přehledy učiva, demonstrační stovková i řádová počítadla, žákovská počítadla do dvaceti, karty se spoji na násobení, číselné osy, tělesa a geometrické tvary, polystyrénové aplikace a magnetické tabulky s aplikacemi pro matematiku, dominové karty, tabulová kružítka, pravítka a trojúhelníky. Materiální zajištění předmětu český jazyk na druhém stupni má standardní úroveň. Škola je vybavena různými alternativními učebnicemi a příručkami, různými textovými pomůckami a nástěnnými tabulemi s mluvnickým učivem; pouze v minimálním počtu se vyskytuje didaktická technika. Učitelky používají ve vyučovacím procesu vlastní knihy, videokazety a svépomocí zhotovené materiály. Ve škole jsou k dispozici výukové programy pro český jazyk. Matematické sbírky jsou uloženy spolu s dalšími v jednom kabinetu, v posledních deseti letech minimálně obnovované a doplňované (pouze tabulová pravítka a kružítka). Podle sdělení správce kabinetu i ze způsobu uložení je patrná velmi malá frekvence využívání těchto didaktických pomůcek jednotlivými učiteli. Při rozborech sledovaných hodin o existenci meotaru a dalších využitelných názorných pomůcek ve škole někteří učitelé ani nevěděli. K pozitivním zjištěním patří pravidelné zařazování počítačových výukových programů v hodinách matematiky. Pro výuku občanské výchovy, prvouky, přírodovědy a vlastivědy jsou využívány hlavně materiální zdroje z ostatních kabinetů (např. českého jazyka, zeměpisu, dějepisu, přírodopisu apod.). Pomůcky v kabinetě chemie jsou vesměs starší, ale konání demonstračních pokusů a plnění laboratorních prací v podstatě umožňují. Vybavení fyzikálního kabinetu je rovněž starší a pro řadu témat neúplné, takže k provádění některých demonstrací a k zařazování mnohých žákovských praktických činností nemá škola optimální podmínky. Pro výuku tělesné výchovy má škola dostatek míčů na basketbal a fotbal. Ostatního sportovního náčiní je ve škole nedostatek (volejbalové míče, míče na házenou ...) nebo úplně chybí (vybavení pro netradiční sporty, kriketové míčky, doskočiště pro skok vysoký ...).

Ve školní družině je dostatek stavebnic, společenských her a pomůcek pro námětové hry, které byly z velké části pořízeny formou sponzorských darů nebo převodem z nedalekého předškolního zařízení, které se rušilo. Materiál pro výtvarné a pracovní činnosti je zastoupen v dostatečné míře.

Sortiment hraček, pomůcek, didaktických souborů a materiálů pro hry a praktické činnosti v mateřské škole je průběžně doplňován v souladu s věkovou skladbou dětí ve třídách (např. velmi oblíbené a dětmi využívané velké stavebnicové soubory z lehkého molitanu v obou

třídách, drobné skládanky, puzzle). Množství hraček a pomůcek vystavených přímo ve třídách je však omezené, část je uložena v kabinetech.

Vybavení didaktickou technikou ve škole je na nízké úrovni. Např. učitelky na prvním stupni mají k dispozici několik magnetofonů, radiomagnetofon s CD přehrávačem, dva zpětné projektory a gramofon. V jedné třídě je nainstalován starší počítač, který je žáky využíván o přestávkách. Např. ve třídě IX. B je umístěn funkční televizor a videorekordér. K vyhledávání informací mohou žáci v počítačové pracovně využít internetu (např. z oblasti fyziky, chemie, českého jazyka). Vyučovacích programů pro sledované předměty má škola zatím minimum.

V důsledku opakovaných krádeží zcela chybí ve školní družině audiovizuální technika, je vybavena pouze jedním radiomagnetofonem. Učebna výpočetní techniky a další audiovizuální pomůcky zakoupené pro potřeby školy nejsou při činnostech školní družiny využívány.

V mateřské škole je dětem k dispozici televize (využívaná cca jednou až dvakrát týdně), video a radiomagnetofon.

Pro výuku žáků se specifickými vývojovými poruchami učení jsou ve škole základní speciální pomůcky.

Využívání materiálních zdrojů základní školy a školní družiny ředitel sleduje při hospitacích, ty však nepokrývají všechny učitele ani všechny předměty vzdělávacího programu. I vzhledem k tomu má vedení školy pouze částečný přehled o využívání dostupných didaktických pomůcek. Vzhledem k nízké úrovni zajištění materiálně-technických podmínek v základní škole i školní družině chybí analýza celkového stavu této oblasti a následně vytvoření kvalitního plánu obnovy materiálního vybavení či stanovení priorit v doplňování didaktických pomůcek. Systematické sledování kvalitativního posunu ve využívání materiálně-technického zázemí ve vzdělávacím procesu základní školy či školní družiny není uplatňováno, doporučení ke zvýšení názornosti výuky nejsou součástí jednání pedagogické rady či většiny metodických orgánů.

V době inspekce využívaly děti v obou třídách mateřské školy omezené množství hraček a pomůcek, projevil se tak nízký počet přítomných dětí i záliba v některých nových hračkách, které jsou ve třídách umístěny od vánoční besídky. Další zkvalitňování materiálně-technického zázemí je vedoucí učitelkou spolu s ostatními zaměstnanci průběžně sledováno, vyhodnocováno a plánováno. Priority se řídí potřebností ve vztahu k dětem a podmínkám pro personál a jsou určovány především zdravotně-hygienickým a bezpečnostním hlediskem.

Zájemci z řad veřejnosti využívají jídelnu základní školy, ve které se stravují nebo si z ní odnášejí jídlo v přenosných nádobách. Prostory mateřské školy ani její materiálně-technické zázemí není poskytováno širší veřejnosti.

Materiálně-technické podmínky základní školy jsou celkově hodnoceny jako vyhovující. Materiálně-technické podmínky školní družiny a mateřské školy jsou celkově hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Škola deklaruje výuku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků schválených pod čj. 25 018/98-22. Ve čtyřech třídách (tj. VI. B, VII. B,

VIII. B a IX. B) je realizován učební plán vzdělávacího programu Základní škola pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50.

Jako povinný cizí jazyk je vyučován jazyk anglický a německý. Otevřenost vzdělávací nabídky v oblasti volitelných předmětů je omezena, neboť se nepřihlíží k různorodým zájmům a předpokladům jednotlivých žáků, ale pouze k podmínkám školy; žáci nemají možnost výběru. Je zaveden pouze jeden volitelný předmět – společenské vědy. Učební plán je doplněn dvěma nepovinnými předměty (informatika a cvičení pro dyslektiky). Žáci mohou navštěvovat zájmové útvary, tj. kroužky recitační, výtvarný a basketbalu, Klub mladého diváka). Pro žáky třetího a čtvrtého ročníku je organizována výuka plavání. Lyžařského výcviku se zúčastňují žáci ze tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy, popř. z pátého ročníku. Ředitel má vypracovány od školního roku 2000/2001 učební plány pro jednotlivé třídy na celé čtyřleté vzdělávací cykly, které jsou v souladu s učebním plánem přijatého vzdělávacího programu. V letošním školním roce jsou disponibilními hodinami posíleny předměty český jazyk v osmém ročníku a matematika v devátém ročníku. Při sestavování učebního plánu pro školní roky 1999/2000 až 2002/2003 došlo k pochybení. Žáci, kteří ukončili základní vzdělávání ve školním roce 2002/2003 ve třídě IX. B s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy, měli v šestém ročníku místo pěti hodin tělesné výchovy pouze tři hodiny.

Škola má vypracovány individuální výchovně-vzdělávací programy pro 42 integrovaných žáků se specifickými poruchami učení a chování ze druhého až devátého ročníku. Na jejich tvorbě se podíleli třídní učitelé, vyučující českého jazyka, popř. cizího jazyka. Tyto plány jsou pro školní rok 2003/2004 sestaveny jen rámcově, nevycházejí z doporučení, která jsou uvedena v odborných vyšetřeních. Nezahrnují časové rozpracování učiva, způsob klasifikace, chybí vymezení speciálních vzdělávacích potřeb žáků, nejsou uvedeny finanční náklady vynaložené na zajištění speciální výuky a pomůcek. S těmito plány byli prokazatelným způsobem seznámeni rodiče. Výsledky výchovně-vzdělávací činnosti nejsou průběžně vyhodnocovány. Během výkonu inspekce však bylo zaznamenáno, že při výuce je na integrované žáky brán v patričné míře zřetel a že jsou využívány speciální pomůcky.

Ve školním roce 2003/2004 je rozvrh hodin jednotlivých předmětů ve všech třídách v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu a s reálnou výukou.

Kontrolou třídních knih ze školních roků 2001/2002 a 2002/2003 bylo zjištěno, že nebyly plněny osnovy vlastivědy a přírodovědy ve třídách IV. A, IV. B, V. A a V. B, neboť do výuky nebylo zařazeno učivo z oblasti Výchovy ke zdraví v celkovém rozsahu 40 hodin za čtvrtý a pátý ročník. Ve školním roce 2002/2003 nebyly dodrženy učební osnovy v předmětu český jazyk - ve druhém ročníku bylo probíráno učivo souvětí, spojky a spojovací výrazy; ve čtvrtém ročníku přímá řeč; v pátém ročníku číslovky – druhy, skloňování. V předmětu matematika ve čtvrtém ročníku byla vyučována látka pravoúhlý trojúhelník, přímá úměrnost, průměr; v pátém ročníku úhel, osy úhlu, průměrná rychlost, aritmetický průměr, vzájemná poloha dvou kružnic. Ve školním roce 2003/2004 bylo nad rámec učebních osnov českého jazyka probíráno ve čtvrtém ročníku učivo slova jednoznačná; v pátém ročníku přípony –ský/ -ští. V předmětu matematika ve čtvrtém ročníku se jednalo o učební látku pravoúhlý trojúhelník, trojúhelníková nerovnost; v pátém ročníku úhel a průměrná rychlost. V ostatních sledovaných předmětech (tj. český jazyk a matematika na druhém stupni, prvouka, občanská výchova, chemie, fyzika a tělesná výchova) nebylo zaznamenáno neplnění osnov.

Zápisy v třídních knihách ze školního roku 2003/2004 nezachycují patričně průběh vyučování českého jazyka, prvouky, přírodovědy, vlastivědy, občanské výchovy (jsou nepřesné, neúplné nebo příliš obecné – např. prověrka učiva, test str. 58 – frontálně). Záznamy o výuce psaní ve čtvrtém a pátém ročníku nevypovídají kvalitně o průběhu vzdělávání. V katalogových listech se vyskytují nestandardní opravy, nejsou řádně vyplněny některé údaje (např. chybí

podpisy vyučujících nebo číslo ročníku aj.). V několika případech nebyly zapsány důtky třídního učitele a ředitele a důvody jejich udělení.

Výuka není v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Kontrola plnění osnov je součástí všech hospitací ředitele a jeho zástupkyně. Časové tematické plány jsou sice vyžadovány, ale chybí důsledná zpětná vazba. Při kontrolní činnosti vedení základní školy uniká výskyt některých nekonkrétních a nekvalitních záznamů v třídních knihách či katalogových listech aj. Také kontrola plnění učebních osnov ve sledovaných předmětech český jazyk a matematika na prvním stupni, přírodověda a vlastivěda není celkově účinná.

Kontrola naplňování učebních osnov není účinná.

Výchova a vzdělávání probíhají podle rozvrhu hodin. Z důvodu nedostatečného dopravního spojení začíná první vyučovací hodina v 7:50 hod. Přestávka po druhé vyučovací hodině je 20 minut, ostatní přestávky jsou desetiminutové. Přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním (tj. od konce páté do začátku sedmé vyučovací hodiny) trvá 55 minut, což není v souladu s ustanovením § 9 odst. 2 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Délka přestávek nezajišťuje žákům ani učitelům dostatečnou možnost relaxace tehdy, když např. musí přecházet z hlavní budovy A do vzdálenější dislokované budovy B a zpět.

Organizaci výchovně-vzdělávací činnosti upravuje *Vnitřní řád základní školy*, který obsahuje ustanovení o chování žáka, docházce do školy, zacházení s učebnicemi, školními potřebami a školním majetkem, povinnostech chránit zdraví své i svých spolužáků, plnění dalších pravidel vnitřního režimu školy a provozu školy. Pozitivně je hodnoceno, že *Vnitřní řád základní školy* specifikuje práva dětí. Některé údaje v tomto dokumentu jsou však nadbytečné nebo vyžadují aktualizaci. Ustanovení o povinnostech pracovníků školy jsou zaznamenána v písemném materiálu *Režim školy – povinnosti pedagogických pracovníků*. Pro činnost v odborných pracovnách vydal ředitel řády (*Řád pracovní výpočetní techniky, Řád chemické pracovny*).

Provoz školní družiny je zajišťován v ranních hodinách v jednom oddělení od 6:30 do 7:45 hod, odpoledne v obou odděleních od 11:30 do 15:00 hod, od 15,00 do 16:00 hod se děti scházejí opět v jednom z odděleních. Zásady provozu školní družiny a rámcové časové rozvržení činností včetně organizace přípravy na vyučování, informační systém směrem k rodičům jsou písemně zakotveny v materiálu *Vnitřní řád školní družiny*.

Škola má vytvořen běžný informační systém vůči žákům i rodičům. Zákonní zástupci žáků se o průběhu vzdělávání a chování svých dětí dozvídají prostřednictvím notýsků a žákovských knížek. Informace získávají také na třídních schůzkách a při individuálních konzultacích. Rodiče žáků prvního stupně se mohou kdykoli (bez dohody) zúčastnit výchovně-vzdělávacího procesu svých dětí. V žákovských knížkách na úvodních stránkách jsou informace o škole, které neodpovídají skutečnosti. Ve školním roce 2003/2004 nebyly rodičům prokazatelně oznámeny důvody udělení důtky třídního učitele (u žáků uvedených v třídním výkazu třídy V. A pod čísly 5, 10 a 13) a důvody udělení důtky ředitele školy (u žáků uvedených v třídním výkazu třídy VI. A pod číslem 4 a v třídním výkazu V. B pod číslem 6). Zprávy o životě školy jsou poskytovány také pomocí obecního rozhlasu a tisku. Zdrojem poznatků o práci školy je také stručně zpracovaná Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003. Přenos informací rodičům žáků školní družiny je uskutečňován prostřednictvím základní školy. Spolupráce se zřizovatelem či vztahy s Radou školy jsou pozitivní.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu v základní škole je funkční. Organizace výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině je funkční.

Výchovná poradkyně byla ředitelkou školy jmenována do funkce před šesti roky. Její činnost probíhá plánovitě a systematicky. Zahrnuje kvalitní a dobře fungující informační systém

směrem k žákům, rodičům a třídním učitelům, poskytuje jim metodickou pomoc. Vystupujícím žákům i jejich rodičům zajišťuje kvalitní informační servis o možnostech profesní orientace po ukončení povinné školní docházky. Problematika výchovného poradenství je pravidelně projednávána na pedagogických radách.

Při řešení výchovných problémů i při jejich prevenci spolupracuje výchovná poradkyně s třídními učiteli, vedením školy, výchovnou komisí a rodiči. Problémy, které se vyskytnou, jsou okamžitě podchyceny a řešeny, následně je zjednána adekvátní náprava, což je důvodem poměrně nízkého výskytu výchovných problémů ve škole. Na dobré úrovni je spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Kladně. V letošním roce bude pedagogickou poradnou realizován po dobu dvou měsíců „Vrstevníkový program“, jehož cílem je určit hierarchii žáků v problémové třídě.

Výchovná poradkyně se zabývá prevencí sociálně-patologických jevů. Její činnost se opírá o podrobně zpracovaný dokument *Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004*, který vychází z hodnocení za uplynulý školní rok. Zahrnuje plán mimoškolních aktivit, zařazení protidrogové tematiky do některých vyučovacích předmětů, činnost zájmových kroužků, besedy s pracovníky protidrogového centra a policie. Ve škole je zřízena „Schránka důvěry“, poskytnutá sdělení se příležitostně vyhodnocují.

Speciálně-pedagogická péče u 42 integrovaných žáků se specifickými poruchami učení a chování je realizována ve čtyřech skupinách formou nepovinného předmětu cvičení pro dyslektiky, je zajištěna dvěma vyučujícími, kteří absolvovali pouze specializační kurz pro žáky se specifickými poruchami učení a chování. Přestože u většiny žáků jsou odborníky doporučeny dvě až tři hodiny speciálně-pedagogické péče týdně, je prováděna pouze v rozsahu hodinové týdenní dotace.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni

V průběhu inspekce bylo sledováno celkem sedm vyučovacích hodin, z toho pět bylo prezentováno jako hodiny čtení. Příprava učitelek na hospitované hodiny byla většinou velmi dobrá, pozitivem byla promyšlená struktura hodiny a návaznost činností, dílčí rezervy byly v promýšlení používaných metod práce a využívání pomůcek, zvláště didaktické techniky. Probírané učivo vždy navazovalo na předcházející učební látku. Stanovený cíl vyučovací hodiny byl sdělen pouze jedenkrát, ve dvou případech byli žáci seznámeni s průběhem hodiny.

Hospitované hodiny byly vedeny šesti učitelkami, jejich odborná a pedagogická způsobilost se až na jednu výjimku (nově začínající) pozitivně odrazila v kvalitě sledované výuky. Učivo bylo prezentováno správně po stránce věcné i odborné.

Výuka českého jazyka probíhala většinou ve vkusně a esteticky zařízených učebnách, výzdoba v prvním až čtvrtém ročníku byla aktuální k probírané učební látce. V hospitovaných hodinách byly využívány hlavně učebnice, knihy doplňkové četby, obrázky, karty se slovy. Byly použity pomůcky pro nápravu specifických poruch (bzučák, čtecí okénko). Vhodně byly prezentovány výstavy knih. Audiovizuální technika nebyla použita vůbec. Připravené záznamy na tabulích před začátkem vyučovacích hodin výrazně zvyšovaly jejich efektivitu.

Z hlediska kvality výuky měly hodiny rozdílnou úroveň. Hodiny měly klasickou stavbu s převahou frontální práce. Objevila se i samostatná práce a práce se čtenářským deníkem. V pěti hodinách byla zařazena skupinová práce, ve třech případech s diferencovanými úkoly, zvláště při hodinách čtení, kdy byl zaznamenán individuální přístup k slabším žákům. Tento přístup byl zvolen ve čtyřech hodinách, naopak individuální přístup k nadanějším žákům se objevil pouze jedenkrát, stejně jako práce s chybou. Učitelky respektovaly osobní tempo žáků, relaxace nebo činnosti na uvolnění však nebyly vždy zařazeny, což mělo za následek pokles

pozornosti žáků zvláště v závěru hodin. Patřičná pozornost byla věnována správnému sezení žáků a úchopu pera. Rezervy byly v provádění závěrečné systematizace a shrnutí učiva. Z hlediska psychohygieny byly ve všech sledovaných hodinách kromě jedné zaznamenány nedostatky v zasahování výuky do přestávky.

Jako úvodní motivační metody byly použity písňe, říkadla, reprodukce textu, nácvik správného dýchání nebo výklad slova ze slovníku cizích slov. K vhodné průběžné motivaci žáků v některých hospitovaných hodinách přispívala vzájemná provázanost činností. Žáci byli aktivizováni také zařazením hry a mezipředmětových vztahů.

Žáci dodržovali dohodnutá pravidla komunikace, učitelky měly přirozenou autoritu. Ve většině hospitovaných hodin byla klidná pracovní atmosféra. Patrný byl rozvoj komunikativních dovedností. Nerespektování pokynů učitelky a kázeňské problémy byly zaznamenány pouze v jedné hospitované hodině v pátém ročníku. Ve třech případech se však objevila nespisovná mluva učitelek. V prvním až čtvrtém ročníku bylo dbáno na úpravu žakovských písemností, které byly následně kontrolovány učitelkami.

Závěrečné hodnocení práce bylo provedeno pouze ve třech hospitovaných hodinách. Většina učitelek průběžně hodnotila výkony žáků pochvalou nebo bonbonem. Klasifikace žáků prováděná v jedné hospitované hodině byla objektivní a přiměřená. Frekvence klasifikace v žakovských knížkách zabezpečuje rodičům informovanost o průběhu vzdělávání, známky jsou zapisovány průběžně, ve většině případů je také uváděno učivo, které bylo předmětem klasifikace. V některých případech se objevila kumulace známek za hodnocení vyjmenovaných slov. Naopak klasifikace psaní byla často opomíjena.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním stupni jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na druhém stupni

Bylo hospitováno v jedenácti hodinách u všech učitelek, které zajišťují výuku českého jazyka na druhém stupni. Výukové cíle byly většinou jasně stanovené a odpovídaly věku a možnostem žáků. Bezprostřední příprava vyučujících na sledované hodiny byla celkově zodpovědná, přesto plánování stavby některých sledovaných hodin obsahovalo nedostatky především z hlediska efektivního uplatňování metody aktivního učení žáků, v oblasti průběžné motivace, ve využívání dostupné didaktické techniky a relaxačních prvků. Pozitivem zdařilých hodin byla jejich promyšlená stavba a zařazení kreativních činností. Probíraná učební látka vhodně navazovala na předcházející témata.

Hospitované hodiny vedly tři kvalifikované učitelky, z nichž jedna patří mezi začínající pedagogy. Velmi krátká praxe negativně ovlivnila kvalitu metodické stránky vyučovacího procesu. Ve sledovaných hodinách, s výjimkou jednoho případu, bylo učivo správně prezentováno z hlediska věcného i odborného.

Při vyučování byly využívány zejména učebnice, připravené záznamy na tabuli, Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu, zeměpisný atlas, plánek Prahy, knihy z umělecké literatury, nástěnné obrazy, publikace s výtvarnými náměty, slohové práce žáků, kartičky s větami apod. Textové pomůcky začleněné ve třech případech do výuky byly málo podněcující – nepřispívaly ke zvýšenému zájmu žáků o učební látku. K zefektivnění vyučovacího procesu byla jedenkrát zařazena videonahrávka.

Organizace výuky a užití metody a formy měly rozdílnou úroveň, lišily se podle jednotlivých hodin i podle metodické erudice učitelek. Většina vyučovacích jednotek byla založena především na frontálních činnostech, v nichž se uplatnil výklad, řízený rozhovor, samostatné nebo společné práce žáků, četba aj. Dvě hodiny svými frontálními jednotvárnými činnostmi

nepřispívaly k zájmu žáků o předmět a jejich práce spočívala převážně ve společné četbě, ve strohých odpovědích či na ústním doplňování mluvnických jevů. Kvalitně vedené hodiny byly založeny především na metodě aktivního učení a na střídání rozličných činností či řešení problémových úkolů. Nezapomínalo se ani na práci s chybou. Žáci prokázali celkem dobré dovednosti při vyhledávání informací v jazykových příručkách a v mapách. Pozitivně bylo hodnoceno uplatňování zásad názornosti a individuálního přístupu k žákům. V oblasti dodržování psychohygienických zásad byly zjištěny nedostatky. Učitelky zapomínaly zařazovat relaxační prvky či výuka občas zasahovala do přestávky.

V hodinách, v nichž byly uplatněny aktivizující metody a formy i podnětná motivace, žáci pracovali se zaujetím, byli aktivní a prokazovali velmi dobré vědomosti i dovednosti. V dalších vyučovacích jednotkách byla vstupní i průběžná motivace nevýrazná nebo nebyla vhodně zvolena, což vedlo spíše k pasivitě žáků.

Ve většině hodin vládla přátelská atmosféra, žáci dodržovali pravidla kulturního chování a jednání. Při práci ve skupinách byli tolerantní, vzájemně si pomáhali, se zaujetím se podíleli na řešení problému. V kvalitních hodinách měli žáci dostatek prostoru pro rozvoj komunikativních dovedností, pro vyjádření svých názorů a pocitů. V dalších hodinách převládal mluvní projev vyučujících a žáci se vyjadřovali převážně stručně. Ve dvou případech byly vztahy spolupráce mezi vyučující a žáky na nízké úrovni.

Učitelky používaly především slovní hodnocení, v menší míře známku. Frekvence klasifikace v žákovských knížkách zabezpečuje rodičům přiměřenou informovanost o průběhu vzdělávání. Méně byli žáci vybízeni k hodnocení výkonů svých spolužáků. V poslední fázi hodin často zůstávalo opomíjeno celkové zhodnocení práce, anebo bylo málo výrazné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na druhém stupni jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na prvním stupni

V průběhu inspekce bylo na prvním stupni hospitováno celkem devět hodin matematiky. Bezprostřední příprava učitelek na vyučování byla většinou pečlivá, přesto zde byly zaznamenány nedostatky v plánování zařazení relaxačních chvil a využití didaktické a audiovizuální techniky. Cíl vyučovací hodiny byl až na dvě výjimky vždy konkretizován, v jednom případě byli žáci seznámeni s průběhem hodiny. Probírané učivo navazovalo vždy na předcházející učební látku.

Hospitované hodiny byly vedeny sedmi učitelkami, jejich odborná a pedagogická způsobilost se pozitivně odrazila v kvalitě sledované výuky. Pouze u jedné učitelky byly zaznamenány drobné nepřesnosti v terminologii desetinných čísel.

V hospitovaných hodinách bylo pracováno s různými kartami s přirozenými i desetinnými čísly a s matematickými spoji. Vhodně byla použita počítadla, polystyrénové aplikace pro matematiku a obrázky. Žáci používali karty s čísly, nakopírované obrázkové příklady a číselné osy, matematické pětiminutovky. Pro názornost byly využity i dětské peníze a žákovská počítadla. V průběhu hodin učitelky účelně uplatnily záznamy připravené na tabuli. Audiovizuální technika nebyla zařazena ani v jedné hospitované hodině.

Výuka v hospitovaných hodinách měla rozdílnou úroveň. Všechny hospitované hodiny měly klasickou stavbu s převahou frontální práce. Zařazena byla také skupinová a samostatná práce, soutěže a práce ve dvojicích. Vhodně byly uplatněny zásady názornosti, přiměřenosti a postupnosti. Dostatek času byl věnován procvičování a upevňování znalostí probíraného učiva. Individuální přístup k slabším žákům byl patrný v polovině hodin, příklady pro bystřejší žáky a práce s chybou byly zařazeny ve čtyřech hodinách. Ve snaze po efektivitě učitelky

vykonávaly v pěti hodinách práci za žáky, např. zápisy do číselné osy na tabuli, zápis slovní úlohy. V oblasti dodržování psychohygienických zásad byly zjištěny ve dvou případech nedostatky v zasahování výuky do přestávky, v jednom případě předčasné ukončení hodiny. Naopak bylo dbáno (až na tři výjimky) na správné sezení žáků, ve dvou třídách byl nevhodným způsobem vedle sebe posazen pravák a levák. Přibližně v polovině hodin byly zařazovány relaxace nebo činnosti na uvolnění. Pokud zařazeny nebyly, docházelo k poklesu pozornosti žáků nebo k jejich nezájmu o výuku zvláště v závěru hodin.

Vstupní motivace probíhala formou matematických rozcviček, soutěží a her. Průběžná motivace častým povzbuzováním a chválením žáků, nebo střídáním činností. Častá byla motivace vytvářením mezipředmětových vztahů.

Vyjadřování učitelek bylo většinou jasné a srozumitelné, přiměřené věku a schopnostem žáků. Patrný byl aktivní rozvoj komunikativních dovedností. V jednom případě se objevila nespisovná mluva učitelky. Ve většině sledovaných hodin žáci akceptovali stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky, ve třídách byla přátelská pracovní atmosféra. Žáci pátých ročníků ne vždy plně respektovali pokyny učitelek. Písemný projev žáků ve školních i domácích sešitech měl většinou velmi dobrou úroveň, na úpravu sešitů bylo dbáno. Písemnosti byly učitelkami kontrolovány a opravovány, kromě žáků pátých ročníků, kde byla nedostačující kontrola sešitů.

Žáci byli v průběhu hodin hodnoceni slovně, pochvalou, razítky i bonbonem. Závěrečné hodnocení se objevilo, kromě jedné, ve všech hodinách. Kontrolou žákovských knížek byla v některých případech zjištěna kumulace známek za procvičování násobení a dělení, nebo velmi nízká frekvence klasifikace učiva geometrie. Četnost známek v žákovských knížkách byla dostačující a umožňovala rodičům pravidelný přehled o prospěchu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na prvním stupni jsou hodnoceny stupněm dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na druhém stupni

Bylo hospitováno v devíti hodinách matematiky ve všech třídách u všech tří vyučujících tohoto předmětu. Odborná a pedagogická způsobilost všech učitelů pozitivně ovlivnila výuku po odborné stránce. Časová dotace tohoto předmětu ve třídách druhého stupně je stanovena v minimální výši, tj. čtyři hodiny týdně, od letošního školního roku je posílena v devátém ročníku v rámci disponibilní hodiny o jednu hodinu. Učitelé mají zpracovány časové tematické plány, které mají standardní úroveň a slouží především k naplánování učiva osnov. Plány jsou přizpůsobovány sledu témat v používaných učebnicích, v jednotlivých případech je tak naplánováno nevhodné téma na určitý časový úsek (např. učivo o funkcích je probíráno těsně před přijímacími zkouškami), není v nich promyšlena vazba na jiné předměty (fyziku), nebo učivo nesplňuje princip návaznosti (konstrukce trojúhelníku podle věty „usu“ probírána před učivem o shodnosti). Aktuální příprava vyučujících byla zaměřena převážně na obsahovou stránku předmětu, příprava z hlediska využití různých metod a forem práce, diferencovaného přístupu k žákům s rozdílnou úrovní vědomostí, či materiální podpory výuky byla patrná pouze u jedné vyučující.

Výuka probíhala v kmenových velmi málo podnětných učebnách. Pouze jedna vyučující měla pro žáky připravené kartičky se zajímavými příklady a ke zvýšení názornosti improvizovaně využívala dostupné předměty a měla připraveny další příklady na tabuli. V ostatních hodinách nebyly využity ke zvýšení názornosti nebo zefektivnění výuky jiné pomůcky než učebnice, tabule a křída, při výuce geometrie pravítka. Nedostatek názornosti negativně ovlivnil pochopení probírané látky zvláště v devátých ročnících. V jedné hodině učitelka zařadila práci na počítačích. Tento moment měl pozitivní vliv na motivaci žáků, méně vhodný byl již

z hlediska návaznosti probíraných témat (výklad dělitelnosti, ale procvičování základních operací s desetinnými čísly) a efektivity výuky (u jednoho počítače byli dva žáci).

Pro všechny bylo příznačné vytvoření nestresující atmosféry. Dvě vyučující používaly především konzervativní učební metody a formy spočívající v jejich dominantním postavení a frontálním zapojováním žáků se stereotypní výukou, bez využívání aktivizujících a motivujících forem. Diferenciace nároků v těchto hodinách měla většinou pouze charakter pomoci slabším žákům. V hodinách třetí učitelky byly zadávány kvalitativně náročnější úlohy pro rychlejší žáky, v jedné hodině velmi dobře využila pomoc spolužákům, kteří ještě zcela nepochopili probírané téma. Což velmi dobře vedlo k upevnění této látky. Všechny učitelky si v průběhu hodiny většinou ověřovaly pochopení látky žáky, tuto zpětnou vazbu využívaly ke korekci svých postupů. Učivo bylo většinou podáváno žákům věcně správně, v jednom případě se vyskytly odborné chyby. Psychohygienické podmínky byly na průměrné úrovni, tempo výuky bylo přiměřené dovednostem žáků, v jednotlivých případech nebylo ve třídě vyvětráno, žakovský nábytek často nerespektoval antropometrické předpoklady žáků, v některých hodinách vzhledem ke stereotypní výuce chyběla relaxace.

Úvodní motivace byla zařazena ve většině hodin a měla charakter seznámení žáků s cílem hodiny a aktualizace již probraného učiva. Pouze v polovině hodin si učitelky vytvořily prostor pro závěrečné shrnutí a zhodnocení vyučovací hodiny. Aktivitu žáků v průběhu hodiny vzbuzovala cíleně převážně jedna vyučující, za tímto účelem zařazovala do výuky hry, mezipředmětové vztahy, soutěže, žáky chválila, velmi dobře využívala motivačního charakteru klasifikace atd. V ostatních hodinách se většinou nedařilo udržet žáky aktivní po celou hodinu.

Žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování. Rozvoj komunikativních dovedností byl cíleně podporován jednou vyučující, která vyžadovala odpovědi celou větou, zdůvodňování řešení, dbala na přesné vyjadřování. Zbývající dvě učitelky se většinou spokojily s jednoslovnými odpověďmi žáků. Verbální projev pedagožek byl srozumitelný a přiměřený věku žáků, v některých případech ale vyučující používaly nespisovného jazyka. Úpravě v žakovských sešitech věnují učitelky rozdílnou pozornost, v některých třídách nemají žáci vytvořeny potřebné návyky pro systematický zápis.

Četnost klasifikace je dostačující, převažují známky z písemného projevu. Sebehodnocení žáků bylo zařazeno pouze v hodinách jedné vyučující. Předložené kontrolní práce byly přiměřené znalostem žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na druhém stupni základní školy jsou na základě zjištěných skutečností hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů prvouka, přírodověda a vlastivěda

Celkem bylo hospitováno v šesti hodinách u šesti pedagogických pracovníků. Přestože všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, úroveň výuky byla značně rozdílná.

Bezprostřední příprava na výuku z hlediska návaznosti učiva na předcházející témata byla až na výjimky dobrá. Vzdělávací cíle ve většině hodin odpovídaly aktuální úrovni žáků. Dlouhodobé plánování výuky prvouky, respektive předložené časové tematické plány, jsou většinou formální tím, že učivo v jednotlivých ročnících vždy nenavazuje na probíraná témata předcházejících ročníků, u většiny vyučujících je plánování podřízeno jednotlivým kapitolám v učebnicích. V dalších předmětech (vlastivědy a přírodovědy) je zahrnuto učivo výchovy ke zdraví, ale v pátých ročnících, jak vyplývá ze zápisů v třídních knihách, není probíráno.

Podnětnost učeben byla kromě jedné třídy velmi dobrá, většinou nechyběla ani vkusná výzdoba výtvarnými pracemi žáků a učitelů. Ve většině tříd měli žáci k dispozici materiály aktualizující

probírané učivo (nástěnné obrazy, encyklopedie, kartičky, skutečné ukázky předmětů...), vyučující je v hodině vhodně využívali. Ve sledovaných hodinách nebyla využita audiovizuální ani výpočetní technika. Někteří učitelé měli na tabuli připraveny zápisy k učivu, ve dvou případech byly velmi nepřehledné a příliš náročné pro opisování do sešitů.

Učivo bylo většinou prezentováno odborně a věcně správně. Pouze ve dvou případech byl při výkladu nové látky zvolen nevhodný metodický postup, který stavěl na předchozích znalostech žáků, ale ty jim zcela chyběly. V úvodu byli žáci zpravidla seznámeni s cílem hodiny, následoval výklad učiva převážně metodou rozhovoru, většinou nechybělo závěrečné shrnutí a hodnocení dosaženého cíle. Dvě vyučující zařadily do výuky práci dětí ve skupinách, v ostatních hodinách převládala frontální práce žáků s dominantním postavením učitele během celé vyučovací jednotky. Tempo výuky bylo u většiny učitelů přiměřené, někdy chyběla diferenciací žáků podle jejich schopností a předchozích znalostí. V jedné hodině, kde převládala skupinová práce, byla vhodně zařazena motivace prostřednictvím soutěží jednotlivých skupin, se vzájemnou spoluprací a pomocí žáků. Hodiny svou skladbou splňovaly požadavky na psychohygienu výuky u čtyř vyučujících, ve dvou hodinách byly činnosti málo pestré, převládala práce v lavicích, zcela chybělo zařazení relaxačních prvků.

Zhruba v polovině hodin byla příjemná pracovní atmosféra, založená na vztazích vzájemné důvěry. V některých hodinách se objevily nedostatky v akceptování pravidel stanovených pro komunikaci mezi učiteli a žáky. Rozvíjení a zvyšování komunikativních dovedností žáků věnovaly potřebnou pozornost pouze dvě vyučující. Většinou byly tolerovány jednoslovné odpovědi, chybělo vyžadování souvislejšího mluvního projevu s důrazem na přesnost vyjadřování.

Hodnocení žáků bylo u většiny vyučujících objektivní. Dle záznamů v notýscích a žákovských knížkách, zvláště ve vyšších ročnících, převažuje klasifikace z písemného projevu žáků, její četnost je postačující. V hodinách se jen ojediněle vyskytovalo hodnocení zaměřené na posouzení vývoje žáka a ocenění dosaženého pokroku. Dva vyučující zařadili na závěr hodiny zhodnocení průběhu výuky samotnými dětmi. Vzájemné hodnocení žáků ani jejich sebehodnocení vyučující do výchovně-vzdělávacího procesu nezařadili.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů prvouka, přírodověda a vlastivěda jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů chemie a fyzika

V souladu s učebním plánem přijatého vzdělávacího programu se chemii v osmých a devátých třídách vyučuje po dvou hodinách týdně, fyzika je ve všech třídách druhého stupně zařazena v rozsahu jedné, respektive dvou hodin týdně. Učivo je plánováno v souladu s požadavky příslušných učebních osnov a členěno v návaznosti na obsah používaných učebnic. Negativem je neplnění doporučených laboratorních prací z fyziky. Hospitováno bylo u všech tří vyučujících, a to celkem v šesti hodinách fyziky a ve třech hodinách chemie.

Vyučující byli na zhlédnuté hodiny řádně připraveni, účinek této přípravy na kvalitu výuky se však lišil podle jejich metodických zkušeností a kompetencí. Po odborné stránce bylo učivo prezentováno věcně správně. Na způsobu vedení několika hodin se ale negativně projevila krátká praxe a nekvalifikovanost vyučujícího i omezené materiální podmínky.

Výuka většinou probíhala buď v kmenových třídách, nebo v pracovně výpočetní techniky. Učebna určená pro výuku fyziky, která má alespoň přímý vstup do pomůckového kabinetu, využívána nebyla. V hodinách fyziky zhlédnutých v běžných učebnách spočívala omezená materiální podpora v ukázkách jedné demonstrační pomůcky, popř. několika měřidel, kartiček a drobných pomůcek. Místy citelně chybělo využití promítací techniky. V chemii měli žáci

možnost pracovat se sadami modelů. V hodinách zhlédnutých v počítačové pracovně měli přístup na internet.

Z hlediska volby vyučovacích postupů a jejich využití byly nejlépe organizovány hodiny chemie. V jedné hodině byla vhodně zařazena praktická frontální práce žáků, v dalších hodinách žáci vyhledávali na počítačích informace, třídili je a samostatně interpretovali. Podobně byly sice koncipovány také dvě hodiny fyziky, kde ale žáci získané informace většinou jen doslovně opisovali a předčítali. V ostatních hodinách fyziky se jednalo spíše o tradiční výuku s převahou verbálního projevu nebo o zdlouhavé procvičování matematického aparátu. Diferenciace úkolů podle schopností žáků v hodinách chyběla. Kromě omezeného prostoru a nevhodného žakovského nábytku v jedné třídě nebyly z hlediska psychické hygieny shledány výrazné problémy.

Podle zvolených metod se také lišila motivace žáků k práci. V činnostně pojatých hodinách byli žáci převážně aktivní a o učivo projevovali zájem. Také v opakovací hodině fyziky v šesté třídě měly děti alespoň zčásti možnost zapojit se do dění, případně je učitelka zkušeně aktivizovala zajímavými podněty. V dalších hodinách fyziky se přes snahu vyučujícího využívat například problémových otázek dařilo udržet zájem jen u části žáků nebo jen v některých fázích výuky.

Podobně se jednotlivé hodiny lišily také ve využití a rozvíjení komunikačních schopností dětí. Zhruba v polovině hodin fyziky převládal mluvní projev učitele. V dalších hodinách byl žákům nabízen dostatek komunikačního prostoru, který jednotlivci využívali v různé míře. Zdařilý rozvoj komunikace byl zaznamenán ve dvou hodinách chemie. Dohodnutá pravidla žáci dodržovali, atmosféra ve třídách byla většinou pozitivní. Objevily se ale také náznaky strohého a autoritativního přístupu k žákům.

V žakovských knížkách mají děti většinou dostatek známek. Ve zhlédnutých hodinách se klasifikace většinou neobjevila. Zpětnou vazbu obstarávali vyučující převážně slovním posouzením správnosti, pochvalou apod. V některých hodinách však přicházelo zveřejnění správné odpovědi předčasně, případně část žáků pasivně opisovala výsledky z tabule. Péče o písemnosti žáků má také rozličnou úroveň. V některých třídách jsou sešity pravidelně opravovány, v jiných ponechány téměř bez kontroly.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů fyzika a chemie jsou celkově hodnoceny stupněm dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské výchově

Bylo hospitováno ve čtyřech hodinách u dvou vyučujících, které zabezpečují tento předmět v šestém až devátém ročníku. Stanovené výukové cíle odpovídaly věku a možnostem žáků. Probíraná učební látka navazovala na předcházející témata. Bezprostřední příprava zkušené učitelky byla celkově velmi dobrá, u druhé vyučující byly v této oblasti nedostatky především z hlediska zařazování metod aktivního učení, motivačních i relaxačních prvků. Při plánování výuky nebylo pamatováno na využití didaktické techniky.

Sledované hodiny byly personálně zajištěny dvěma kvalifikovanými vyučujícími. Chybějící pedagogická praxe u začínající učitelky se negativně projevila na kvalitě výuky.

Vyučování probíhalo v kmenových třídách, jejichž prostředí bylo z hlediska estetického i didaktického málo podnětné; v jednom případě učebna poskytovala velice omezené prostory vzhledem k počtu žáků i k činnostem. Pomůckové zabezpečení předmětu bylo na běžné úrovni. Byly využity učebnice, pracovní listy, Sběrka zákonů a další textové materiály. Práce s nimi podpořila aktivitu žáků pouze v polovině sledovaných hodin.

Velmi efektivní výuka probíhala ve dvou hodinách, které vedla zkušená vyučující. Žáci pracovali ve skupinách či dvojicích, řešili problémové úkoly a dokázali se orientovat

v předložených textech. Byli aktivní, projevovali zájem o probírané učivo. Další hodiny měly jednotvárný průběh, založený na metodě výkladu a řízeného rozhovoru. Žáci byli zatěžováni neúměrným množstvím faktů. Zásada názornosti a přiměřenosti nebyla patřičně uplatňována. Děti byly většinou pasivní. V závěrečné fázi vyučovacích jednotek chyběl prostor pro celkové shrnutí učiva. V polovině sledovaných hodin nebyly zařazeny relaxační aktivity nebo výuka zasahovala do přestávky.

Vstupní motivace byla převážně založena na řízeném rozhovoru či seznámení s průběhem hodiny. Ve dvou případech byli žáci motivováni různými činnostmi a plněním zajímavých úkolů, což přispívalo k jejich aktivitě. V dalších hodinách cílená průběžná motivace chyběla.

Ve zdařilých hodinách panovala klidná, otevřená atmosféra, která žáky motivovala k vstřícné spolupráci. Žáci prokázali velmi dobré kooperativní dovednosti a byli k sobě tolerantní. Dokázali vhodně formulovat svůj názor a uplatnit poznatky z praktického života. V ostatních hodinách někteří žáci nedodržovali stanovená pravidla komunikace. Malá pozornost byla věnována rozvoji vyjadřovacích dovedností dětí, neboť jejich mluvní projev spočíval pouze ve stručných odpovědích na položené otázky či v přečtení vypracovaného domácího úkolu.

Žáci byli hodnoceni slovně a známkou. Při vyučování byli částečně vedeni k hodnocení výkonů svých spolužáků. Frekvence průběžné klasifikace v žákovských knížkách je přiměřená. Na závěrečné zhodnocení bylo pamatováno pouze ojedinele.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské výchově jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na druhém stupni

Bylo hospitováno v osmi hodinách tělesné výchovy u všech čtyř vyučujících tohoto předmětu. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost u tří učitelů negativně ovlivnila kvalitu výuky, vyskytovaly se metodické i odborné chyby. Učitelé mají zpracovány časové tematické plány, které jsou však formální. Obsahem se výuka tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy zásadně neliší od výuky v běžných třídách. U prvně jmenovaných tříd chybí vypracování tréninkových plánů, jejich rozdělení na přípravné, soutěžní nebo hlavní cykly, není sledován vliv tréninkových dávek na výkonnost, chybí jejich návaznost na tréninky v oddílech apod. Kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že učitelé věnovali menší pozornost gymnastice, atletice, nácviku úpolů, tanců a rytmických cvičení s hudbou, ve větší míře se zaměřovali na míčové hry (fotbal, basketbal), tomu odpovídaly i dovednosti žáků ve zhlédnutých hodinách (někteří žáci vyšších ročníků nezvládali kotoul vpřed, kotoul vzad, přeskoky přes kozu ...). V aktuální přípravě byly v pěti sledovaných vyučovacích hodinách zjištěny rezervy zvláště z hlediska využití efektivních metod výuky a motivace žáků.

Sledovaná výuka probíhala na školním hřišti a v tělocvičně. Úvodní rušná část realizovaná formou rozběhání měla postačující intenzitu. Rovněž při rozcvičce učitelé respektovali fyziologické požadavky a anatomické předpoklady žáků. Nedostatkem byla velmi malá pozornost věnovaná správnému provedení cviku u všech žáků. Cílem hlavních částí hodin bylo opakování, procvičování a prohlubování již dříve osvojených dovedností. Obsah výuky odpovídal požadavkům učebních osnov, byl přiměřený věku a schopnostem žáků. Zvláště v hodinách s vyšším počtem cvičících žáků (až dvacet osm žáků) však chybělo využití takových forem výuky, při kterých by zároveň cvičilo více žáků. Ve zhlédnutých hodinách nebyla náročnost výuky diferencována vzhledem k rozdílným ročníkům. Z kontroly třídních knih je patrné, že tomu tak není ani v ostatních hodinách. V některých hodinách nebylo využito metodické řady pro nácvik požadovaných dovedností, což se negativně projevilo zvláště u méně nadaných žáků. Učitelé důsledně nedbali na správné provedení gymnastických prvků. Odborné chyby

v provedení cviků se vyskytly ve dvou hodinách při nácviku gymnastických dovedností. Pokyny byly jasné, stručné, v některých případech byla ale používána nesprávná terminologie.

Žáci byli pouze v polovině zhlédnutých hodin seznámeni s jejich průběhem při úvodním nástupu. Ještě méně vyučujících využívalo průběžné motivace, pochvaly za nejlepší výkon, za dílčí pokroky, zařazení soutěží a jejich vyhodnocování bylo spíše ojedinělé. Z dalších motivačních nástrojů bylo využito ve většině hodin předvedení cviku pedagogem. Materiální vybavení bylo zařazeno ve většině hodin účelně. Ve dvou hodinách bylo využito malého počtu míčů, což snižovalo intenzitu nácviku požadovaných dovedností. Ve třech hodinách učitelé provedli závěrečné zhodnocení, které se ale většinou týkalo chování žáků, méně již kvality splnění zadaných úkolů. Klasifikace má převážně motivující charakter.

V důsledku chybějící motivace a špatně zvolené organizace výuky žáci, zvláště ve třech hodinách, nerespektovali dohodnutá pravidla chování a jednání. Z hlediska bezpečnosti bylo nevhodné cvičení žáků v hodinkách - v řetízích, v kalhotách s opaskem, v jednom případě i se zavěšeným zavíracím nožem, v ponožkách či úplně naboso, v pohorkách. V některých případech byla neodborně poskytována záchrana při cvičení na náradí. Dalším nebezpečím byla ochranná síť, jejíž část ležela na zemi, žáci o ní často zakopávali nebo po ní uklouzli.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na druhém stupni jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Učitelé si zjišťují výsledky vzdělávání zadáváním vlastních prověrek, komerční testy nevyužívají. Kvalita analyzování výsledků ze strany vyučujících je značně rozdílná, většinou nedochází k systematickému srovnávání s jinými výsledky. Přehledy čtvrtletní a výroční klasifikace ze zápisů pedagogické rady nebo počítačového zpracování vysvědčení nejsou systematicky a důsledně analyzovány, a proto tyto evaluační nástroje neslouží k ovlivnění práce vyučujících. Opatření jsou přijímána pouze v případě nedostatečného prospěchu žáků.

Částečný přehled o úrovni vzdělávání a srovnání s žáky jiných škol poskytuje účast v soutěžích Klokán, Rychlý počtář a v olympiádě z českého jazyka, ve kterých žáci dosahují průměrných výsledků. Úspěchy má škola pravidelně v okresních, krajských i celostátních recitačních soutěžích. Nepravidelně a pouze v rámci okresu se škola umisťuje na prvních místech ve fotbalových soutěžích a atletických disciplínách.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na základě zjištěných skutečností hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Školní družina

Realizace činnosti školní družiny

Školní družina má dvě oddělení, v každém z nich je zapsáno dvacet pět žáků. Výchovně-vzdělávací práce navazuje na vzdělávací program základní školy. Obě vychovatelky mají vypracovaný kvalitní *Celoroční plán školní družiny pro rok 2003/2004*. Začínající nekvalifikovaná vychovatelka si z vlastní iniciativy vede přehledné týdenní přípravy, které jí

pomáhají přehledně se orientovat v organizaci dne, umožňují jí pohotově dětem nabídnout dostatek dalších činností, na které má vzorně připravené pomůcky.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s příslušným právním předpisem přehledně, funkčně a prokazatelným způsobem. Docházkový sešit pro nepravidelnou docházku nebyl předložen. Rodiče byli prokazatelným způsobem seznámeni s *Vnitřním řádem školní družiny*.

Organizace a průběh činnosti

Organizace zájmových, rekreačních a odpočinkových činností je podle sledované dokumentace vyvážená. Školní družina nenabízí žádný zájmový kroužek, nevyvíjí ani další aktivity s účastí veřejnosti.

Bylo hospitováno při zájmových a rekreačních činnostech v obou odděleních. Při sledovaných činnostech byli žáci organizováni podle představ vychovatelek. V prvním oddělení byla zájmová činnost zaměřena na přírodovědné poznatky, svojí organizací i průběhem navazovala na výchovně-vzdělávací práci ve vyučovacích hodinách. Během činnosti nebyla zařazena relaxace, převládala metoda rozhovoru vychovatelky s jednotlivými žáky, tato činnost byla řízena frontálně s dominantním postavením pedagogů. Ve druhém oddělení opět pro všechny žáky byla vyučující zařazena výtvarná činnost, po ní následovala dopravní výchova a dále řešení labyrintů. Dětem opět nebyl dán prostor pro výběr z několika činností. Výchovně-vzdělávací práce v obou odděleních školní družiny byla plánovitá, s dostatečnou podporou pomůcek. Organizace rekreačních činností se přibližovala běžným hodinám výuky s převahou frontální práce. Dětem nebyl dán prostor pro rozvoj fantazie a seberealizace. Vztah vychovatelek k dětem je vřelý, klidný a vyrovnaný, tím je navozována v družině příjemná, přátelská atmosféra.

Organizace a průběh činnosti školní družiny jsou hodnoceny jako dobré.

Mateřská škola

Vzdělávací program

Škola realizuje vlastní vzdělávací program s názvem *Hrajeme si celý den*, který v postupných krocích realizuje specifické vzdělávací cíle z komplexního a schváleného, ale nepovinného dokumentu *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*, Výzkumný ústav pedagogický, 2001.

Mateřská škola má zpracovaný *Rámcový plán*, který obsahuje stručné vymezení základních cílů a priorit v oblasti vzdělávací pro školní rok 2003/2004 a dílčí úkoly v zabezpečení podmínek organizačních, personálních, materiálně-technických a v oblasti spolupráce se zřizovatelem, rodiči a dalšími subjekty. Konkrétně není vymezena oblast kontrolní činnosti. Tento plán byl schválen k plnění pedagogickou radou školy dne 25. srpna 2002 a jeho platnost byla prodloužena i pro školní rok 2003/2004.

Školní vzdělávací program *Hrajeme si celý den* (dále v textu ŠVP) obsažený v dokumentu *Roční plán úkolů* (bez data platnosti a dokladu o projednání) se inspiruje v definici pěti rozvojových oblastí dětí a výčtem specifických vzdělávacích cílů RVP PV. Celoroční témata jsou učitelkami ve třídách rozpracována do tří - čtyř podtémat *Třídnicích vzdělávacích plánů* (dále v textu TVP) a jsou obsahově plněna převážně v týdenních cyklech. Promyšlené a obsahově provázané téma z TVP se daří učitelkám naplňovat se stoupající kvalitou. ŠVP nemá dosud všechny náležitosti RVP PV (absentuje především oblast evaluace), ale je dokumentem dosud otevřeným, který je postupně ověřován, aktuálně doplňován a bude v závěru školního roku podrobně analyzován. Pro děti s odkladem školní docházky nejsou

zpracovány individuální rozvojové plány. Učitelky při své práci rovněž využívají vlastní dokument *Minimální preventivní program* platný od 8. ledna 2002, jeho plnění je průběžně vyznačováno v *Přehledu výchovné práce*.

Vzdělávací program mateřské školy je vhodně doplněn o další aktivity, např. školu v přírodě, a předplavecký výcvik. Obsah denních činností s dětmi je průběžně obohacován o divadelní představení, koncerty a výlety.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace mateřské školy je vedena přehledně na požadovaných tiskopisech SEVT. *Přehled výchovné práce* obou tříd poskytuje stručný přehled o realizaci plánovaných činností a tím i o naplňování výchovně-vzdělávacího programu. V *Evidenčních listech* je zaznamenána převážná většina požadovaných údajů, výjimku tvoří chybějící data o odkladu povinné školní docházky. *Knihá úrazů* je vedena a obsahuje požadované údaje.

Povinná dokumentace mateřské školy je vedena, prokazuje naplňování výchovně-vzdělávacího programu.

Kontrolní činnost není realizována systematicky ve vztahu k přijatým vzdělávacím cílům, novému způsobu plánování a naplňování výchovně-vzdělávací činnosti v rámci RVP PV. Její zaměření v roce 2003/2004 je vymezeno pouze v dílčích jednotlivostech převážně směrem k dětem. Dokladované záznamy nemají dostatečnou vypovídací hodnotu o plnění vzdělávacích záměrů a nejsou konkrétním podkladem pro účinnou zpětnou vazbu. Přesto pozitivem hospitační činnosti byl (v rámci inspekce) dobře vedený strukturovaný rozbor pedagogické práce učitelek spolu s doporučujícími závěry, který realizovala vedoucí učitelka. Ve své náplni vykonává i častou metodickou pomoc především nekvalifikované učitelce, na pracovišti vytváří demokratické prostředí pro každodenní diskutování nových poznatků o dětech i potřeb jednotlivých pracovníků. Učitelky v obou třídách zpracovávají stručné záznamy o plnění jednotlivých témat z TVP především z pohledu výsledků dětí, jejich reakcí na konkrétní činnost a závěrů k individuálně zaměřené péči.

Systém kontroly není zcela účinný.

Organizace výchovně-vzdělávací práce mateřské školy

Organizace provozu mateřské školy a vzdělávacího procesu v době od 06:30 do 16:00 hod je vymezena režimovými požadavky, které respektují individuální vývojové, sociální a emocionální potřeby dětí a zajišťují potřebné hygienické a psychosociální podmínky ve třídách. Nabízený adaptační režim využívají rodiče podle potřeby, také diferencovaná doba příchodu dětí do zařízení a variabilita ve využívání celkové provozní doby je jim umožněna. V průběhu dne se spontánní projev dětí a plánovitě řízené aktivity vyváženě střídají s dostatečným prostorem především pro pohyb a hru. Denní režim vhodně vymezuje tříhodinové intervaly stravování dětí. Učitelky jsou vstřícné k potřebám jednotlivců a respektují také jejich individuální stravovací návyky. Zavedený pitný režim děti většinou aktivně využívaly. V *Provozním řádu* je částečně omezen dvouhodinový pobyt dětí venku (10,00 - 11,45), v době inspekce byl však vzhledem k povětrnostním podmínkám plnohodnotně využit. Odpolední odpočinek – spánek dětí je diferencován, starším dětem je postupně umožněna i klidnější činnost při zkráceném odpočinku. Pozitivním přínosem k navazování vztahů mezi oběma věkově homogenními skupinami dětí je volnější organizace spontánních aktivit a možnost dětí pobývat střídavě i v jiné než „své“ třídě. Vztahy mezi personálem a jejich vzájemná spolupráce spolu s citlivým jednáním s dětmi vytvářely v době inspekce příznivou atmosféru pro aktivní prožívání dne v mateřské škole dětmi.

Výměna informací s rodiči probíhá přirozeně a otevřeně především v rámci denních kontaktů, dále i při plánovaných setkání, tj. schůzkách, oslavách, besídkách atd. Rodiče mají možnost vyjádřit se ke kvalitě činnosti školy i iniciovanými osobními rozhovory. Některé důležité informace jsou zveřejněné ve vstupním prostoru, např. *Informace o škole, Režim školy, Provozní řád, Jidelníček*, přesto jejich šíře není dostatečná (vyplynulo z dotazníkové ankety pro rodiče v rámci inspekce), chybí zejména v šatnách dětí včetně bohatší a více diferencované prezentace výtvarných prací a pracovních výtvorů, které by vkusně a zajímavě vyzdobily tyto prostory. V zájmu dětí a rodičů spolupracuje mateřská škola i s dalšími subjekty, např. pedagogicko-psychologickou poradnou a základní školou a podle potřeby zprostředkovává kontakty rodičů s těmito institucemi.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání. Informační systém uvnitř mateřské školy je účinný, směrem k rodičům funguje vžitými formami bez výraznější inovace.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Absence plné odborné a pedagogické způsobilosti jedné učitelky neprokázala v její praktické pedagogické činnosti s dětmi negativní vliv na průběh a plnění vzdělávacích cílů. Tento nedostatek je z její strany kompenzován praxí v mateřské škole, úzkou spoluprací s ostatními kvalifikovanými kolegyněmi a osobní aktivitou v získávání nových informací a v přenosu poznatků do vlastní práce.

Spontánní činnosti a řízené činnosti (1. třída a 2. třída)

V obou třídách pracovaly učitelky podle tematického okruhu třídního plánu a konkretizovaly zvolené podtéma v praktických činnostech. Využívaly pro spontánní i řízené hrové, pracovní a výtvarné, pohybové, rozumové a komunikativní i praktické sebeobslužné činnosti celý prostor tříd včetně tělocvičny. Vzdělávací obsah konkrétních cílů a individuálních pedagogických záměrů byl až na nepřiměřené množství aktuálně stanovených „úkolů“ pro starší věkovou skupinu dětí (2. třída) vhodně diferencovaný a citlivě dávkovaný. Pro vzbuzení zájmu dětí a pro jejich aktivní zapojení do činností byla v této třídě využita podnětná a originální motivace (polární oblast, Eskymáci) nejen v úvodu, ale průběžně ve všech zařazených činnostech řízených aktivit. Výběr pomůcek a příprava prostředí tříd nebyly výjimečné, ale umožnily všem přítomným dětem účinnou seberealizaci, zdárné dokončení činnosti a sebeuspokojení z dosaženého výsledku (mladší děti: stavba hradu, výtvarně ozdobená vystřižená „čepice a rukavice“, zdolávání překážek s překonáváním strachu, vyjádření písně pohybem atd., starší děti: tvořivé stavění, vyplňování pracovních listů - grafomotorika, posilovací cvičení, vyprávění, závodivé soutěže družstev atd.). Obě sledované učitelky měly o všech dětech přehled, prokázaly schopnost citlivě vnímat jejich potřeby a vstřícně reagovaly na jejich individuální přání. Průběžné pozitivní hodnocení výkonů dětí obecně posilovalo aktivitu a zaujatost pro spontánní hry i řízené činnosti i sebevědomí dětí ve vztahu k jejich vlastním schopnostem.

Volná organizace spontánních her byla řízena přáními, fantazií a tvořivostí dětí, které dovedly učitelky nenásilně obohacovat a rozvíjet např. vhodně volenými podnětnými otázkami, radou k obohacení užitého materiálu, zadáváním problémů k přemýšlení („Co by se stalo, kdyby...“) především u starších dětí. Přechody mezi činnostmi byly většinou plynulé bez zbytečného organizování dětí. Využito bylo zavedených slovních a zvukových signálů, na které děti dobře reagovaly. Řízené činnosti měly převážně skupinovou, individuální i frontální organizaci, ve které se střídaly zejména metody praktických činností spojených s radostným prožitkem dětí (např. tvořivé stavění - i venku s využitím sněhu, vytváření situací s rozlišováním, porovnáváním a rozhodováním o vlastnostech předmětů s využitím soutěživých prvků,

společné pohybové a hudebně pohybové aktivity s doprovodem reprodukované hudby i hry na klavír).

Ve všech sledovaných činnostech byla pozorována pro děti příznivá atmosféra ve třídách, demokratické vztahy mezi dětmi a dospělými i vyvážené komunikační prostředí.

Celková úroveň sledovaných spontánních činností v 1. a 2. třídě mateřské školy je hodnocena jako velmi dobrá.

Celková úroveň sledovaných řízených činností je hodnocena v 1. a 2. třídě mateřské školy jako velmi dobrá.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V 1. třídě je zřetelná bezproblémová adaptace dětí, celkově příznivá atmosféra vzájemných vztahů a zejména důvěra všech dětí v učitelky. Mladší děti si začínají hrát v menších skupinkách, aktivně se zapojují do připravených aktivit a projevují spontánně radost z činností a jejích výsledků. Starší děti ve 2. třídě pod vedením a názorným příkladem učitelky velmi dobře cvičí, jsou obratné a pohotové. Část z nich prokázala schopnost vzájemné spolupráce, dohody a respektování pravidel při skupinové činnosti. Pozorovány byly velmi dobré vztahové vazby a prosociální chování především starších dětí. Společenská pravidla a zásady komunikace jsou osvojeny na věku přiměřené úrovni. Povědomí o společnosti lidí a nejbližším společenském a přírodním prostředí odpovídá obecným požadavkům na tuto věkovou kategorii dětí.

Celková kvalita průběhu a průběhových výsledků výchovně-vzdělávací činnosti je hodnocena jako velmi dobrá.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

1. V rámci inspekční a kontrolní činnosti byla realizována tematicky zaměřená inspekce „Ochrana člověka za mimořádných událostí a první pomoc“ a „Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání“.

Ochrana člověka za mimořádných událostí a první pomoc

Součástí inspekce bylo posouzení, jak škola realizuje pokyn MŠMT čj. 12 050/03-22 k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacích programů. Vedení školy má tento dokument k dispozici, na jeho základě uložilo až od letošního školního roku učitelům zpracovat danou problematiku do svých předmětů. Žádný pedagog se v posledních letech nezúčastnil odborných seminářů zaměřených na tuto problematiku. Pro výuku dané tematiky mají k dispozici pouze letáčky, které jsou zároveň součástí výzdoby chodeb a tříd. Ochrané masky ze skladu civilní obrany nejsou při výuce využívány. V hodinách rodinné výchovy je používán zdravotnický cvičný materiál pro praktický nácvik ošetření raněných. Metodickým pokynem doporučenou časovou dotaci pro výuku této problematiky škola v letošním školním roce využila převážně pro uspořádání společné akce s Hasičským záchranným sborem České republiky. Při této osvětové činnosti žáci na jednotlivých stanovištích plnili jednoduché praktické úkoly a zhlédli řadu praktických ukázek. Formy výuky integrované do jednotlivých předmětů jsou dle předložených třídních knih diferencovány vzhledem k věku žáků.

Žákům jedné deváté třídy byly zadány testové otázky, v nichž dosáhli průměrného hodnocení.

Škola začlenila sledovanou tematiku do vzdělávacího programu celkově na dobré úrovni.

Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání

Ve školním roce 2003/2004 ředitel rozšířil učební plán o dvě vyučovací hodiny. Disponibilní časovou dotaci využil k navýšení počtu hodin povinných předmětů český jazyk v osmém ročníku (ve třídách VIII. A a VIII. B) a matematika v devátém ročníku (ve třídách IX. A a IX. B). Týdně se vyučuje v osmém ročníku po pěti hodinách českému jazyku a v devátém ročníku po pěti hodinách matematice. Zařazením navýšených hodin do učebního plánu se zvýšil týdenní počet vyučovacích hodin u každého žáka osmého a devátého ročníku (celkový týdenní počet hodin na žáka: 31).

Výuka českého jazyka je zajištěna zkušenou učitelkou s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výukové cíle jsou zaměřeny hlavně na rozvoj a upevňování kultivovaného mluvního projevu žáků. Hodiny jsou využívány ke kreativním činnostem žáků. Obsah výuky nepřináší nárůst zátěže žáků ani zvyšování poznatkové části učiva. Při vyučování byly cíleně rozvíjeny komunikativní dovednosti dětí. Žáci byli vedeni ke spolupráci a toleranci. Všichni měli možnost uplatnit svůj názor a postoje.

Výuka matematiky je zajištěna vyučující splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Navýšené hodiny slouží k procvičení povinného učiva daného osnovami, nejsou využívány k podpoře činnostního učení, nevedou k aktivizaci žáků. Výuka po stránce obsahové přinesla nárůst zátěže žáků.

Průběh vzdělávání v navýšených vyučovacích hodinách v osmém a devátém ročníku byl celkově dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané Školským úřadem Kladno pod čj. 256/99-00 dne 9. července 1999 není v souladu s údaji uváděnými ve Zřizovací listině, vydané obcí Brandýsek dne 1. září 1993 (bez uvedení čj.), v Dodatku č. 1 k Zřizovací listině (ze dne 7. března 1995, bez uvedení čj.) a v Dodatku č. 2 (ze dne 11. ledna 1999, čj. 28/99). Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení není po obsahové stránce aktuální, neboť uvádí pouze jedno odloučené pracoviště místo tří.
2. Dotazníková anketa
V průběhu inspekce byl zjišťován názor rodičovské veřejnosti na kvalitu práce mateřské školy prostřednictvím anonymního dotazníku. Dotazník byl rozdán celkem 20 rodičům přítomných dětí v první den inspekce. Zpracováno bylo 11 vrácených dotazníků s výsledky, které znázorňují níže uvedené tabulky a graf.

Dotazník pro rodiče

Hodnotící stupnice:

Zcela spokojen/a	Spíše spokojen/a	Ani spokojen/a, ani nespokojen/a	Spíše nespokojen/a	Nespokojen/a	Nemohu posoudit
1	2	3	4	5	6

1. Výchovně-vzdělávací program mateřské školy a další specifika výchovné práce	1	2	3	4	5	6
2. Nabídka dalších aktivit a akcí (seznamování s cizím jazykem, předplavecký výcvik, hra na zobcovou flétnu, výtvarné kroužky, kulturní a poznávací výlety, exkurze aj.)	1	2	3	4	5	6
3. Řád mateřské školy (provozní doba, přijímání, vyzvedávání dětí apod.)	1	2	3	4	5	6
4. Informovanost o organizačně provozních záležitostech	1	2	3	4	5	6
5. Uspořádání denních činností dětí (délka pobytu venku, zohlednění individuální potřeby spánku apod.)	1	2	3	4	5	6
6. Informační služby pro rodiče	1	2	3	4	5	6
7. Poradenská služba a řešení eventuálních problémů Vašeho dítěte (popř. doporučení a zajištění další odborné pomoci)	1	2	3	4	5	6
8. Respektování a zohledňování individuálních a osobnostních zvláštností Vašeho dítěte (potřeby, možnosti, apod.)	1	2	3	4	5	6
9. Možnosti spolupráce s mateřskou školou (tvorba koncepce, programu a jeho plnění, účast na různých akcích a aktivitách apod.)	1	2	3	4	5	6
10. Prostorové podmínky a materiálně-technické vybavení mateřské školy	1	2	3	4	5	6
11. Vybavení a zařízení školní zahrady	1	2	3	4	5	6
12. Úroveň stravování (vhodnost prostor, skladba jídelníčku, množství a kvalita jídel, pitný režim apod.)	1	2	3	4	5	6

Dotazník pro rodiče - vyhodnocení

Hodn. stupnice	Zcela spokojen/a	Spíše spokojen/a	Ani spokojen/a ani nespokojen/a	Spíše nespokojen/a	Nespokojen/a	Nemohu posoudit	Otázka nezodpovězena	Celkem
Otázka	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Σ
1.	3 27,27%	4 36,36%	2 18,18%	0 0,00%	0 0,00%	2 18,18%	0 0,00%	11
2.	3 27,27%	3 27,27%	1 9,09%	3 27,27%	0 0,00%	1 9,09%	0 0,00%	11
3.	8 72,73%	2 18,18%	0 0,00%	0 0,00%	1 9,09%	0 0,00%	0 0,00%	11
4.	9 81,82%	1 9,09%	1 9,09%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	11
5.	7 63,64%	2 18,18%	2 18,18%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	11
6.	8 72,73%	3 27,27%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	11
7.	6 54,55%	1 9,09%	1 9,09%	0 0,00%	0 0,00%	2 18,18%	1 9,09%	11
8.	7 63,64%	2 18,18%	1 9,09%	0 0,00%	0 0,00%	1 9,09%	0 0,00%	11
9.	5 45,45%	2 18,18%	2 18,18%	0 0,00%	0 0,00%	1 9,09%	1 9,09%	11
10.	7 63,64%	4 36,36%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	11
11.	3 27,27%	4 36,36%	2 18,18%	2 18,18%	0 0,00%	0 0,00%	0 0,00%	11
12.	9 81,82%	1 9,09%	0 0,00%	0 0,00%	1 9,09%	0 0,00%	0 0,00%	11

Výsledek v % z celkového počtu zodpovězených otázek

56,82%	21,97%	9,09%	3,79%	1,52%	5,30%	1,52%
---------------	---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Ve volném sdělení dotazníkové ankety vyjádřili rodiče pochvalu mateřské škole za všechno, co dělá, za pořádání plavání a různých akcí, např. divadel a koncertů, za přípravu besídky, za školní výlety, za velice dobrou práci, za hezký přístup k dětem, za starostlivost a trpělivost

při hlídání a výchově dětí v době zaměstnání rodičů a za spolupráci s rodiči (celkem osm dotazníků).

V pěti dotaznících byly vzneseny návrhy na zlepšení v těchto oblastech: vybavenosti školní zahrady, pořádání poznávacích výletů a dalších aktivit, provozní doby, péče o upravenost dětí při pobytu venku a po spaní a uspořádání dětského oblečení v šatně.

Jedna výhrada se týkala jídelny základní školy – kritizován je vystavený neúplný jídelníček, kde chybí specifikace svačin a je nabízena jejich malá pestrost (2x týdně se jídlo opakuje -topinka, ovesný chléb...).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané Školským úřadem Kladno pod čj. 256/99-00 dne 9. července 1999
2. Zřizovací listina, vydaná obcí Brandýsek dne 1. září 1993, bez uvedení čj.
3. Dodatek č. 1 k Zřizovací listině, vydaný obcí Brandýsek dne 7. března 1995, bez uvedení čj.
4. Dodatek č. 2, vydaný obcí Brandýsek dne 11. ledna 1999 pod čj. 28/99
5. Vnitřní řád školy ze dne 19. dubna 1999
6. Řád pracovní výpočetní techniky ze dne 1. září 2003
7. Řád chemické pracovní ze dne 1. září 2003
8. Režim školy – povinnosti pedagogických pracovníků ze dne 1. září 1997
9. Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. 9. 2003
10. Osobní dokumentace všech zaměstnanců Základní školy a Mateřské školy Brandýsek, okres Kladno ke dni kontroly
11. Přehled o pedagogické a odborné způsobilosti pedagogických pracovníků v základní škole, vydaný ředitelem školy dne 9. ledna 2004 pod čj. 9/04
12. Přehled o pedagogických pracovnících mateřské školy – pedagogická a odborná způsobilost, vydaný ředitelem školy dne 11. ledna 2004, bez uvedení čj.
13. Rozvrh hodin učitelů pro školní rok 2003/2004
14. Rozvrh hodin podle tříd pro školní rok 2003/2004
15. Časové rozvržení přestávek, vydané ředitelem školy dne 21. ledna 2004, bez uvedení čj.
16. Vnitřní řád základní školy ze dne 19. dubna 1999
17. Režim školy – povinnosti pedagogických pracovníků ze dne 1. září 1997
18. Třídní knihy všech tříd základní školy ze školních roků 1999/2000 až 2003/2004
19. Třídní výkazy všech tříd základní školy ze školního roku 2003/2004
20. Katalogové listy všech žáků základní školy ze školního roku 2003/2004
21. Záznamy z jednání pedagogické rady Základní školy a Mateřské školy Brandýsek, okres Kladno za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
22. Prohlášení ředitele Základní školy a Mateřské školy Brandýsek, okres Kladno, vydané dne 23. ledna 2004 pod čj. 8/04
23. Přehledy výchovně-vzdělávací práce ve školní družině ze školního roku 2003/2004 (první a druhé oddělení)
24. Zápisové lístky dětí školní družiny pro školní rok 2003/2004

25. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2003
26. Evidenční listy všech zapsaných dětí mateřské školy ze školního roku 2003/2004
27. Přehledy o docházce dětí do mateřské školy ze školního roku 2003/2004 (2 třídy)
28. Přehledy výchovné práce v mateřské škole ze školního roku 2003/2004 (2 třídy)
29. Zápisy z metodického sdružení pro školní rok 2003/2004
30. Zápisy z předmětových komisí českého jazyka, společenských věd, přírodních věd a tělesné výchovy pro školní rok 2003/2004
31. Časové tematické plány učiva českého jazyka a matematiky na prvním a druhém stupni, prvouky, přírodovědy, přírodopisu, chemie, fyziky a tělesné výchovy
32. Hospitační záznamy ČŠI
33. Zápisy z inventarizace k 30. 11. 2003
34. Plán hospitační činnosti pro školní rok 2003 – 2004, ze dne 1. 9. 2003, bez čj.
35. Záznamy z hospitací prováděné vedením školy
36. Kritéria hodnocení pracovníků, ze dne 1. 9. 2003, bez čj.
37. Časové tematické plány Ochrana člověka za mimořádných událostí pro všechny ročníky ve školním roce 2003/2004
38. Výroční zpráva o činnosti Základní školy a Mateřské školy Brandýsek, okres Kladno ve školním roce 2002/2003
39. Záznamy o práci v zájmových útvarech Základní školy a Mateřské školy Brandýsek, okres Kladno za školní rok 2003/2004
40. Vzorčky žákovských knížek a notýsků žáků základní školy ze školního roku 2003/2004
41. Vzorčky kontrolních žákovských prací z matematiky a českého jazyka ze školního roku 2003/2004
42. Osobní dokumentace integrovaných žáků včetně individuálních výchovně-vzdělávacích programů
43. Zápisové lístky žáků školní družiny pro školní rok 2003/2004
44. Docházka dětí 1. a 2. oddělení školní družiny pro školní rok 2003/2004
45. Celoroční plán školní družiny pro školní rok 2003/2004
46. Přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině pro školní rok 2003/2004 (1. a 2. oddělení)
47. Týdenní přípravy začínající vychovatelky pro školní rok 2003/2004
48. Minimální preventivní program pro školní rok 2003/2004
49. Hodnocení Minimálního preventivního programu za školní rok 2002/2003
50. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2003/2004 (včetně měsíčních plánů výchovného poradce pro školní rok 2003/2004)
51. Zápisy z výchovných komisí za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
52. Inspekční zpráva čj. 022 291/99-5080 ze dne 9. a 10. června 1999
53. Doklad o pověření učitelky pro oblast předškolní výchovy ke dni 1. lednu 1994
54. Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy (docházející děti)
55. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003
56. Vzdělávací program Hrajeme si celý den
57. Třídní plány vzdělávací práce v mateřské škole, témata, podtémata

58. Rámcový plán – projednán 25. srpna 2002, platnost prodloužena pro rok 2003/2004
59. Minimální preventivní program ze dne 8. ledna 2002
60. Roční plán úkolů v mateřské škole (bez data a podpisu)
61. Provozní řád (bez data a podpisu)
62. Řád školy (v mateřské škole)
63. Pracovní náplň (školnice, učitelka-pracovnice provozu)
64. Záznamy z jednání pedagogických porad ve školním roce 2003/2004
65. Záznamy z jednání provozně-pedagogických porad ve školním roce 2003/2004
66. Záznamy z kontrolní činnosti ve školním roce 2003/2004
67. Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy (materiál ČŠI)
68. Podkladová inspekční dokumentace základní školy (materiál ČŠI)

ZÁVĚR

Kvalifikovaně probíhá vyučovací proces českého jazyka, matematiky, prvouky, přírodovědy, vlastivědy, chemie a občanské výchovy. V zajištění výuky fyziky a tělesné výchovy jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti u některých vyučujících nedostatky. Škola nemá vytvořeny kvalitní personální podmínky pro výuku tříd s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy. Chybějící příslušná kvalifikace u tří učitelů tohoto předmětu negativně ovlivňuje kvalitu vzdělávacího procesu. Nedostatky byly shledány také v oblasti kontrolní činnosti.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny je z hlediska personálního zabezpečena celkem dobře.

Pedagogická činnost učitelek mateřské školy, i když není zajištěna plně kvalifikovaně, směřuje spolehlivě a průběžně k naplňování vlastních vzdělávacích záměrů, které korespondují s obecnými cíli předškolního vzdělávání a výchovy dětí. Efektivnějšímu uplatňování nejnovějších poznatků především v oblasti evaluace vlastní činnosti částečně brání absence systematického vzdělávání a koncepční analýzy dosahovaných výsledků s následným efektivním využitím ve zpětnovazebním systému. Organizační režim školy uvedený ve vnitřních směrnících v dílčích ustanoveních není zcela jasný, aktuální a prokazatelně projednaný v kolektivu pracovníků.

Škola nemá pro některé předměty zřízené odborné pracovny, např. chybí odborná pracovna pro výuku českého jazyka a matematiky. Materiální zázemí výuky na obou stupních základní školy vyžaduje doplnění moderními pomůckami a audiovizuální technikou. Dostupný materiálový fond, zvláště didaktická technika nejsou ve vyučovacím procesu v potřebné míře využívány. Většina tříd na druhém stupni vyžaduje vylepšení po stránce materiální i estetické.

Nedostatky byly zjištěny také v materiálním vybavení školní družiny.

Pro naplňování vzdělávacích záměrů se daří významně zlepšovat materiální a technické podmínky v mateřské škole, ale další kvalitativní změny jsou žádoucí především ve vybavenosti dětských hrových koutků, ve funkčním a estetickém uspořádání prostředí tříd. Celkový technický stav budovy vyžaduje další péči.

Základní škola neposkytuje žákům přiměřenou nabídku volitelných předmětů. Ve výuce celkově převládaly frontální činnosti nad aktivizujícími prvky, diferencovanými a problémovými úkoly. Práce výchovné poradkyně přispívá ke zlepšení výchovně-

vzdělávacího procesu. Škola průběžně věnuje patřičnou pozornost prevenci sociálně-patologických jevů.

Školní družina plní své sociální poslání, umožňuje žákům vhodně využívat volný čas.

Výchovně-vzdělávací proces byl z pohledu organizačního zajištění, užitých metod a forem pedagogické práce zajištěn převážně v souladu se specifickými potřebami předškolních dětí, s drobným nedostatkem v rozsahu a přiměřené náročnosti vzdělávacích záměrů. Účinná motivace dětí, adresné a pozitivně laděné hodnocení jejich projevů a vytvoření demokratického prostředí přispívá k celkovému rozvoji docházejících dětí. Ověřování nového způsobu plánování se osvědčuje a tím se postupně naplňuje schválený dokument „Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání“.

Součástí inspekce bylo tematické zjišťování v oblasti začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacího programu v kalendářním roce 2003 – personální, materiálně-technické a organizační zajištění této oblasti je na dobré úrovni. Žáci mají v této problematice průměrné znalosti.

Při inspekci bylo také zjištěno, že škola splnila metodický pokyn MŠMT čj. 31172/2002-22, který se týká rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání.

V porovnání s inspekční zprávou z června roku 1999 došlo např. k vybudování nové pracovny výpočetní techniky či k renovaci jídelny základní školy. V kontrolní činnosti přetrvávají nadále nedostatky. Vývoj výchovně-vzdělávacího procesu nelze posoudit, neboť nebyl předmětem tehdejší inspekční činnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslava Březinová	M. Březinová v.r.
Členové týmu	Mgr. Jaroslava Boudová	J. Boudová v.r.
	Mgr. Petr Jiroš	P. Jiroš v.r.
	Marcela Ladmanová	M. Ladmanová v.r.
	PaedDr. Jarmila Rychlá	J. Rychlá v.r.
	Mgr. Radek Vlasák	R. Vlasák v.r.
Zaměstnanci ČŠI	Hana Vejdovská, Alena Kofentová, Ing. Marcela Orthoberová, Petr Masopust, Iva Nestávalová	

V Berouně dne 23. února 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 26. únor 2004

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Tupý

P. Tupý v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Politických vězňů 20, 266 01 Beroun. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor školství, mládeže a sportu, Zborovská 11, 150 00 Praha 5	2004-03-18	b2-1032/04-5067
Zřizovatel: obec Brandýsek, Slánská 62, 273 41 Brandýsek	2004-03-18	b2-1031/04-5067
Rada školy: Nádražní 155, Cvrčovice, 273 41 Brandýsek	2004-03-18	b2-1033/04-5067

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány.